

Rapport

2025:4

Valforskningsprogrammet

Statsvetenskapliga institutionen
Göteborgs universitet

2025.08.30

www.gu.se/valforskningsprogrammet

Valet 2022 - Liberalerna

Partiets profil och väljarsammansättning

Felix Bäckstedt
Richard Karlsson

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Valforskningsprogrammets rapportserie

Sedan 1950-talet genomför Valforskningsprogrammet empiriska undersökningar om den svenska demokratins tillstånd och utveckling. Rapportserien är vår viktigaste publikationskanal för att bidra till samhällets kunskapsförsörjning på demokratiområdet. Målsättningen är att sprida fakta och forskningsresultat som rör val och väljarbeteende till en bred publik av forskare, studenter, journalister, politiker och allmänhet.

The SNES Program Report Series

Since the 1950s, Swedish National Election Studies Program conducts empirical research on the condition and development of the Swedish democracy. The Report Series is one of our main publication outlets. The aim is to publish facts and research results about elections and voting behavior to a broad audience of researchers, students, journalists, politicians and the public.

Citering:

Felix Bäckstedt & Richard Karlsson (2025). Valet 2022 – Liberalerna. Partiets profil och väljarsammansättning. Valforskningsprogrammets rapportserie 2025:4. Göteborgs universitet: Statsvetenskapliga institutionen.

Redaktör för arbetsrapportserien:

Maria Solevid

Valet 2022 - Liberalerna

Partiets profil och väljarsammansättning

FELIX BÄCKSTEDT OCH RICHARD KARLSSON

Sammanfattning

Rapporten undersöker Liberalerna och dess väljare. Syftet är att bättre förstå utgången i Riksdagsvalet 2022 genom att analysera hur partiet uppfattades, vilka dess väljare var och hur de resonerade. I rapportens första del undersöker vi den svenska väljarkårens gillar och ogillar-bedömningar av partiet och dess partiledare, var partiet uppfattades stå på en vänster-högerskala respektive i frågan om flyktingmottagande. Vidare undersöker vi vilka frågor de svenska väljarna förknippade Liberalerna med och hur väl partiet lyckats övertyga i dessa frågor. I rapportens andra del tar vi sikte på Liberalernas väljare i valet 2022. Hur såg väljarsammansättningen ut i en rad demografiska och politiska variabler och hur skiljde sig detta från den svenska väljarkåren i allmänhet? I den tredje delen fokuserar vi på Liberalernas väljares partival, mer specifikt hur de röstade, vad de viktigaste skälen var och vilka politiska sakfrågor som låg till grund för deras val. Vi undersöker även hur dessa aspekter skiljde sig från den allmänna väljarkåren. Rapportens fjärde och avslutande del handlar om vad Liberalernas väljare tyckte i en rad olika frågor: vilka samhällsinriktningar och politiska förslag de tyckte särskilt mycket eller lite om och hur detta skiljde sig från den genomsnittliga väljaren.

Summary

The report examines the Liberal Party and its voters. The aim is to better understand the outcome of the 2022 general election by analyzing how the party was perceived, who its voters were and how they reasoned. In the first part of the report, we examine the Swedish electorate's likes and dislikes of the party and its party leader, as well as where the party is perceived to stand on a left-right scale, and on the issue of immigration. We also examine which issues the Swedish voters associated the Liberal Party with, and how convincing the party were on these issues. In the second part of the report, we focus on the Liberal Party's voters in the 2022 election. What is the composition of the electorate in terms of several demographic and political variables, and how does this differ from the Swedish electorate in general? The third part focuses on the party choice of Liberal Party voters, and more specifically how they voted, what the main reasons were, and what policy issues underpinned their choice. We also examine how these aspects differed from the general electorate. The fourth and final part of the report looks at what Liberal Party voters thought on a range of issues: what type of society and which policy proposals did they particularly like or dislike, and how do this differ from the average voter?

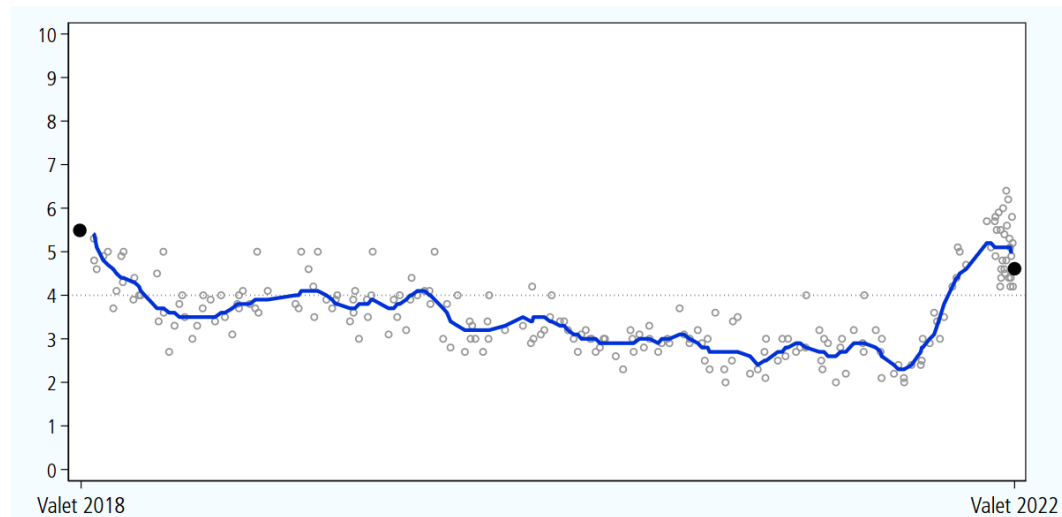
Innehåll

Valet 2022 - Liberalerna.....	3
Partiets profil	4
Ogillar-gillar partiet.....	4
Ogillar-gillar partiledaren.....	4
Vänster-höger	6
Flyktningmottagande	6
Partiets profilfrågor	7
Bra och dålig politik på olika politikområden	8
Vilka var partiets väljare?	12
Demografiska faktorer	12
Politiska faktorer.....	15
Partianhängarskap	17
Hur röstade partiets väljare?	18
Röstningsagerande	18
Skäl för partival	20
Viktig fråga för partival	21
Vad tyckte partiets väljare?	24
Framtida samhälle	24
Politiska sakfrågeåsikter	25
Sammanfattning	28
Appendix	29
Referenser.....	37

Valet 2022 - Liberalerna

I riksdagsvalet 2022 fick Liberalerna 4,61 procent av rösterna, vilket är en liten försämring jämfört med valresultatet 2018 då partiet fick 5,49 procent. Figur 1 visar partiets opinionsutveckling under mandatperioden. Vi kommer i den här rapporten att studera såväl partiet som dess väljare för att bättre förstå varför valet 2022 gick som det gick. Vår utgångspunkt är i huvudsak data från Valundersökningen 2022 (Karlsson & Cederholm Lager, 2023).

Figur 1 Liberalernas opinionsstöd 2018–2022

Kommentar: De mindre grå punkterna är enskilda opinionsmätningar från SCB, Verian, Novus, Ipsos och Demoskop. De större svarta punkterna är partiets resultat i valen 2018 och 2022. Den färgade linjen är en sammanvägning av opinionsmätningarna från Mätningarnas Mätning. Den grå streckade linjen indikerar fyraprocentsspärren.

Rapporten består av fyra delar som på olika vis undersöker såväl Liberalerna som partiets väljare i samband med riksdagsvalet 2022. Den första delen handlar om Liberalerna i väljarnas ögon, till exempel hur partiet och dess partiledare uppfattades samt vilka frågor som väljarna ansåg att partiet prioriterade inför valet. Rapportens andra del handlar om vilka Liberalernas väljare var och hur dessa skiljde sig från väljare generellt. Den tredje delen fokuserar på Liberalernas väljare och deras partival. Frågor som när de bestämde sig för att rösta på partiet, när de lade sin röst samt vilka skäl de hade för sitt partival kommer att besvaras. Rapportens fjärde och avslutande del beskriver vad Liberalernas väljare tyckte i en rad olika frågor. Vi kommer även att jämföra detta med väljarkåren i helhet.

Flera av de resultat som presenteras i rapporten är vägda mot det officiella valresultatet. Huruvida resultaten är viktade framgår i tabell- och figurkommentarer.

I några av de figurer som presenteras i rapporten finns staplar vars höjd baseras på exakta värden medan värdeetiketterna är avrundningar. Detta leder till att staplar med samma värde i etiketterna trots allt kan ha varierande höjd. Samtliga resultat är skattade medelvärden och bör betraktas enbart som sådana. Osäkerhet ligger i statistikens natur och när vi exempelvis i vissa analyser presenterar rangordningar bör ett skattat medelvärde på 29 procent inte med nödvändighet betraktas som mindre frekvent eller mer omtyckt än ett svar med en skattning på 30 procent. Vi avstår i denna rapport från att redovisa konfidensintervall – ett mått på just osäkerhet – i syfte att hålla analyser och resultat enkla.

Denna rapport ingår i en serie partirapporter som alla finns tillgängliga på Valforskningsprogrammets hemsida:

<https://www.gu.se/valforskningsprogrammet/var-forskning/rapporter>

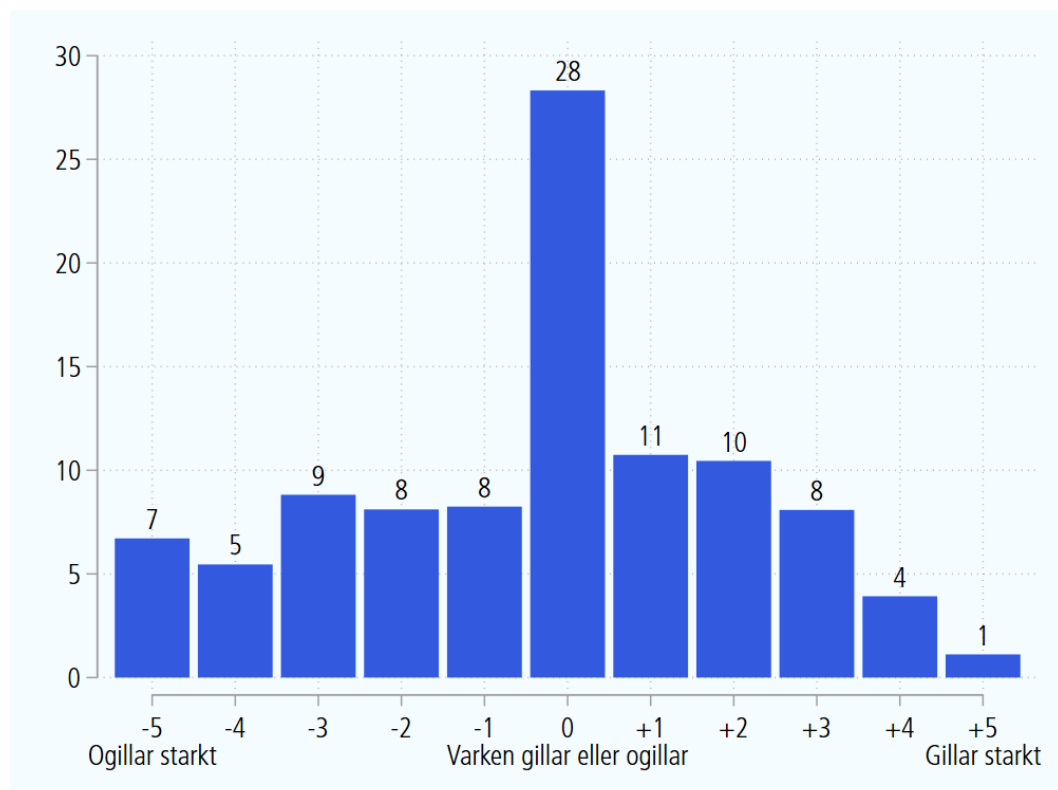
Partiets profil

I rapportens första del kommer vi att bilda oss en uppfattning om väljarnas bild av Liberalerna i samband med valet 2022. Vi analyserar i tur och ordning hur omtyckt partiet och dess partiledare var, vilken position längs vänster-högerdimensionen som partiet intog, vilka politikområden partiet prioriterade samt inom vilka politikområden som Liberalerna ansågs ha en bra respektive dålig politik.

Ogillar-gillar partiet

Huruvida ett parti är omtyckt eller ej av stora väljargrupper påverkar partiets möjligheter att nå ett bra valresultat. Det har, föga förvånande, visats i flera studier att inställningen till ett parti har ett starkt samband med sannolikheten att rösta på partiet (Oscarsson & Holmberg, 2016). Vi kommer därför att inleda med att undersöka hur väljarkåren uppfattade Liberalerna som parti i samband med valet 2022.

Figur 2 Uppfattning om Liberalerna 2022 (andel av väljarna)

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen lyder 'Var skulle du vilja placera partierna på nedanstående skala?', där svarsskalan går från -5 'Ogillar starkt' till +5 'Gillar starkt'. Antal observationer = 8 549. Data är viktade baserade på partival. Uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

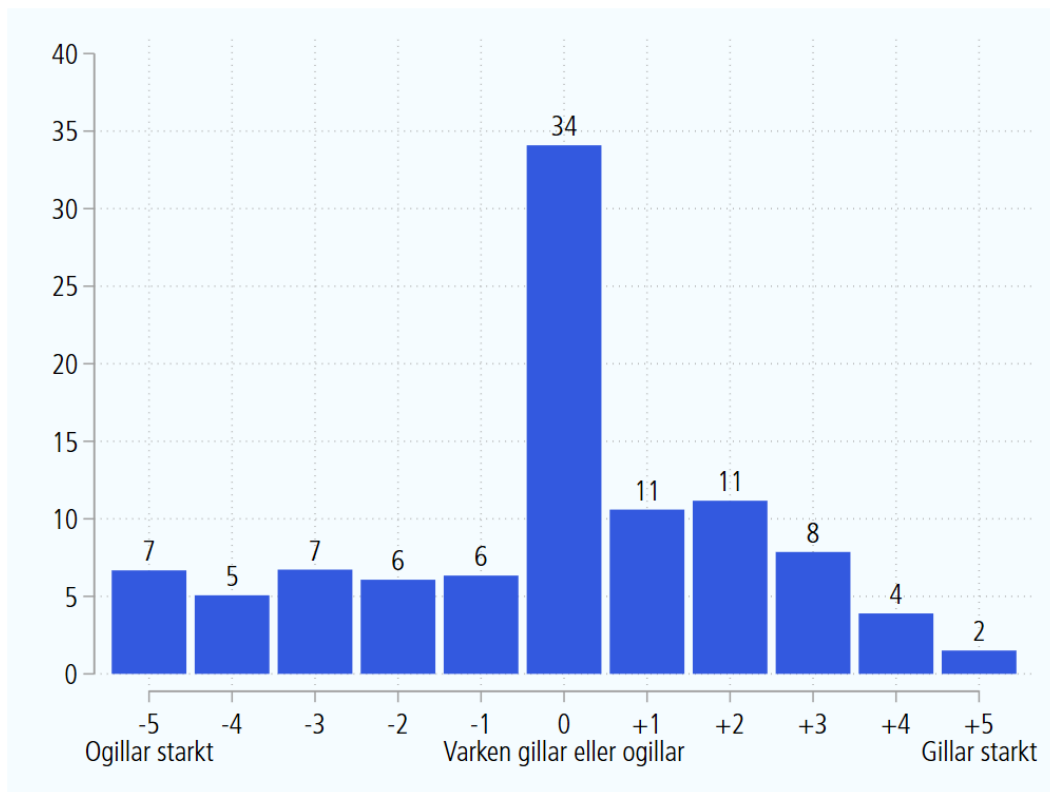
Figur 2 visar fördelningen av väljarkårens omdömen av partiet. Vi kan konstatera att det vanligast förekommande svaret bland väljarna var att de *varken gillar eller ogillar* (28 procent). Däremot var det en något högre andel som har svarat att de ogillade partiet i någon mån (37 procent), jämfört med de som uppger att de gillade partiet i någon mån (34 procent).

Ogillar-gillar partiledaren

Partiledarnas betydelse för partiernas framgång, eller utebliven framgång, är något som ofta ses som en självklarhet. Hur stor denna betydelse egentligen är, och om den överhuvudtaget existerar, kan dock diskuteras (Oscarsson m.fl., 2024). Ytterligare ett

tecken på partiledares begränsade betydelse för partiernas framgångar är det faktum att partiledarbyten ytterst sällan haft en märkbar effekt på väljaropinionen (Cederholm Lager m.fl., 2022). Även om det tycks vara ovanligt är det inte otänkbart att partiledare spelar en viss betydelse för partiets valresultat och kan agera flöten eller sänken åt sina partier (Holmberg, 1981; Oscarsson m.fl., 2024). Därför kommer vi härnäst att titta närmare på hur väljarna uppfattade den främsta företrädaren för Liberalerna, partiledaren Johan Pehrson.

Figur 3 Uppfattning om Liberalernas partiledare 2022 (andel av väljarna)

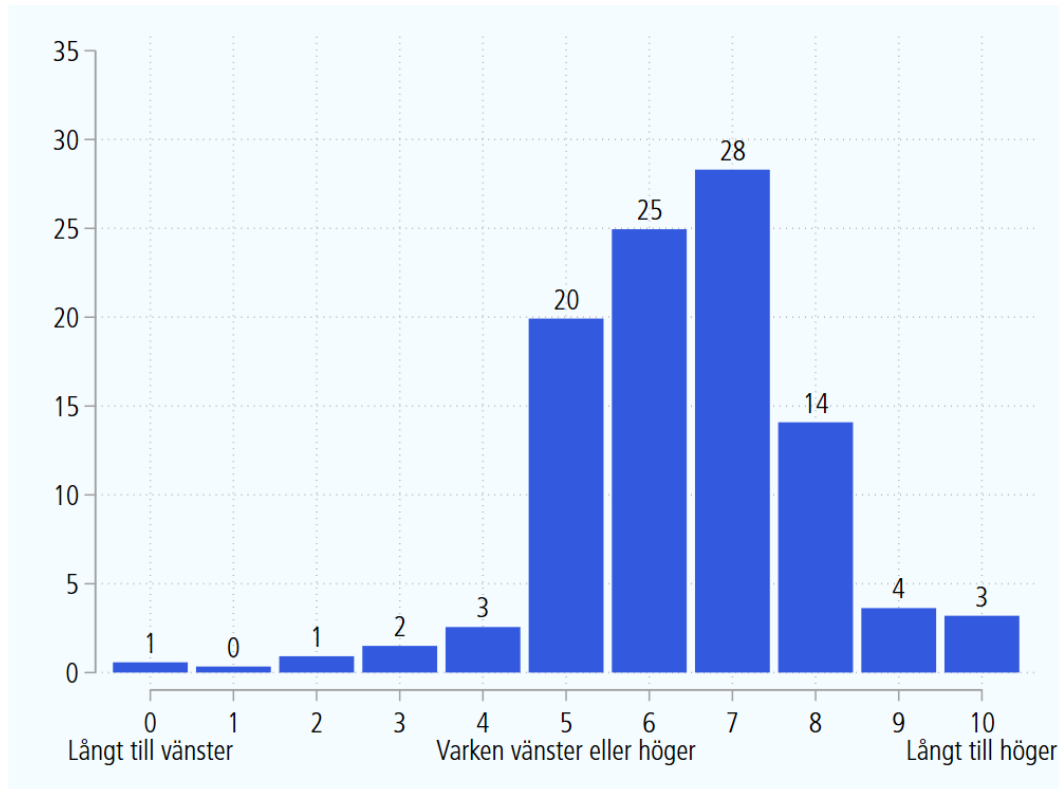
Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågan följer omedelbart efter frågan om ogillar-gillar partierna och formulerades 'Om du skulle använda samma skala för partiledarna, var skulle du placera:' följt av en lista med partiledarna. Svartalternativen var elva och gick från -5 'Ogillar starkt' till +5 'Gillar starkt'. n = 7 151. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Figur 3 är baserad på samma typ av fråga som figur 2, men där respondenterna ombads placera partiledare på samma skala. Likt partibedömningarna var det vanligaste svaret *varken gillar eller ogillar* (34 procent). Däremot var det en något högre andel som uppgav att de gillade Johan Pehrson i någon mån (37 procent) jämfört med de som uppgav att de ogillade partiledaren i någon mån (31 procent). Därmed kan möjligen Johan Pehrson ses som en tillgång för partiet, ett så kallat "flöte", eftersom han var något mer populär än sitt parti.

Vänster-höger

Vänster-högerdimensionen har varit den dominerande konfliktdimensionen inom svensk politik sedan tullstriden i slutet av 1880-talet (Oscarsson & Holmberg 2016). Mycket har hänt med begreppet sedan dess men klart är att såväl aktörer på, som betraktare av, den politiska arenan har varit tvungna att förhålla sig till det (Oscarsson & Svensson 2020; Oscarsson 2019). Vi kommer därför nu att undersöka hur väljarna uppfattade Liberalernas position på vänster-högerskalan.

Figur 4 Uppfattning om Liberalernas vänster-högerplacering 2022 (andel av väljarna)

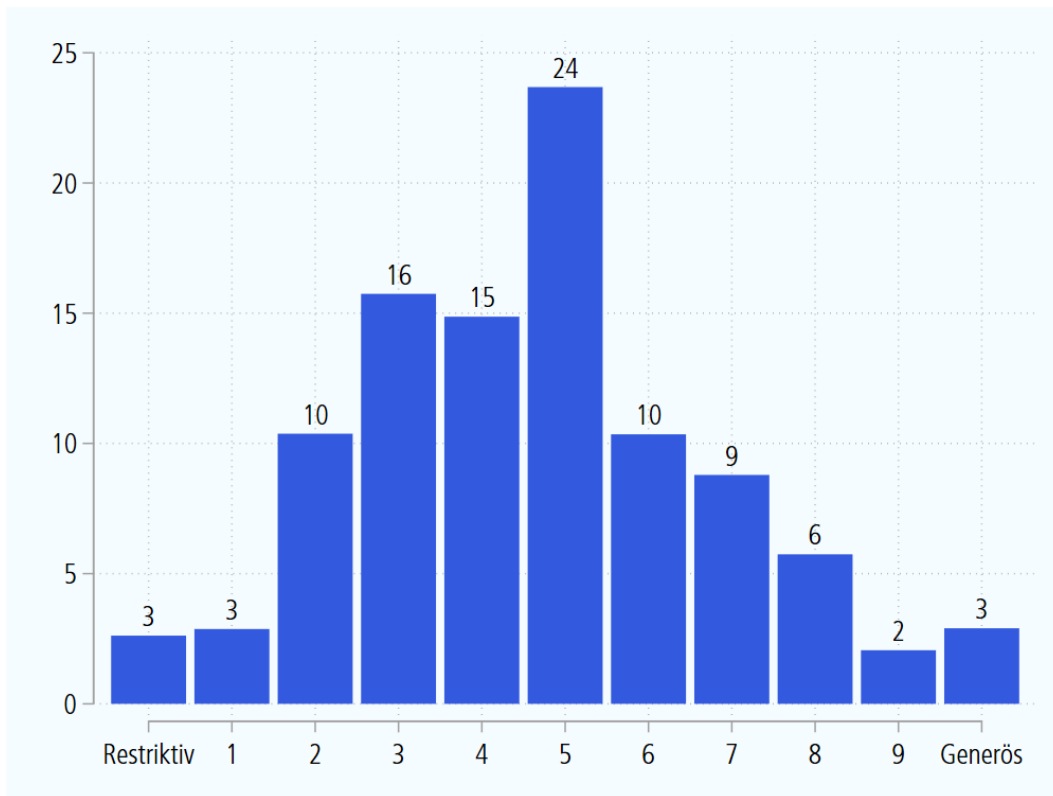
Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen lyder 'I politiken talar man ibland om vänster och höger. Var skulle du placera partierna på en skala mellan 0 och 10 där 0 står för vänster och 10 står för höger?'. Svarsalternativen är 0 'Vänster' till 10 'Höger'. n = 8 198. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Figur 4 visar fördelningen av väljarkårens bedömningar av var Liberalerna stod på en vänster-högerskala. Det framgår tydligt att väljarna var överens (74 procent) om att Liberalerna var ett parti som befann sig på den högra planhalvan. Drygt var femte väljare (20 procent) såg dem som ett mittenparti.

Flyktningmottagande

En politisk fråga som under de senaste mandatperioderna ökat kraftigt i betydelse är integrations- och migrationspolitiken. Mellan åren 1979 och 2010 var det en fråga som nämndes som viktig för partivalet av färre än var tionde väljare. Men i de tre senaste valen har det varit betydligt större andel; 23 procent 2014, 30 procent 2018 och 26 procent 2022 (Oscarsson m.fl., 2024). Frågan har kommit att manifesteras en dimension av politik där nya partier just utmärker sig genom, och får genomslag med, sin betoning på flyktningmottagandet (Hooghe & Marks, 2018), och där redan etablerade partier behövt utveckla sitt eget förhållningssätt. I nästa steg ska vi därför undersöka hur väljarkåren uppfattade Liberalernas flyktningpolitik kring valet 2022.

Figur 5 Uppfattning om Liberalernas flyktingpolitik 2022 (andel av väljarna)

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen lyder 'På den här skalan vill vi att du placerar de olika partierna efter hur du uppfattar deras inställning till hur många flyktingar Sverige bör ta emot.' Svarsalternativen var elva stycken och gick från 0 'Vi bör vara restriktiva när det gäller hur många flyktingar vi tar emot i Sverige' till 10 'Vi bör vara generösa när det gäller hur många flyktingar vi tar emot i Sverige'. n = 3 040. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

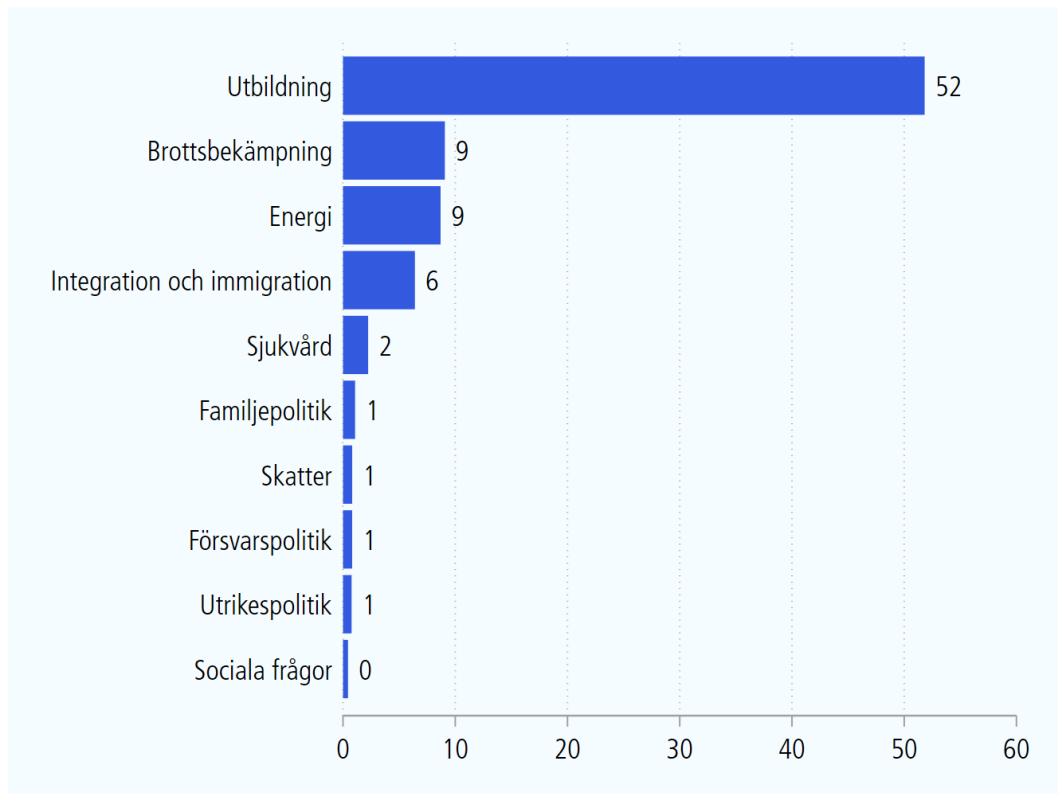
Figur 5 visar väljarkårens uppfattningar av var Liberalerna stod i frågan om flyktingmottagande. Återigen var mittenalternativet det mest frekvent svarade (24 procent). Men sett till hela fördelningen betraktas partiet ha haft en något restriktiv inställning i flyktingfrågan: 47 procent uppfattade dem som restriktiva jämfört med 30 procent som uppfattade dem som generösa.

Efter att ha undersökt var väljarna uppfattade Liberalerna stå i två politiska dimensioner ska vi gå vidare med att undersöka hur partiet uppfattades i konkreta sakfrågor.

Partiets profilfrågor

En viktig del av partiets verksamhet under en valkampanj är att nå ut med de frågor som man vill diskutera. En agendakamp pågår inför varje val där partierna gör sitt yttersta för att sätta den dagordning kring vilken valkampanjens diskussioner ska föras. Partier som lyckas vinna denna kamp om agendan har ett försprång i kampen om väljarna (Jönsson & Theorin, 2022). Vi ska därför undersöka vilka frågor som väljarna ansåg att Liberalerna prioriterade i samband med valet 2022.

Figur 6 Uppfattning om Liberalernas prioriterade frågor 2022 (andel av väljarna)

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen lyder 'Inför årets val tog partierna upp olika saker som de tyckte var viktiga. Kan du säga vilka saker som de olika partierna lade särskild tonvikt vid inför årets val? Ange högst tre saker för varje parti.'. n = 1 287. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade. Inkluderade i figuren är de tio mest nämnda frågorna. För en komplett lista se appendix.

Figur 6 visar andelen av väljarna som svarade att Liberalerna lade särskild tonvikt vid olika politikområden. Det framgår att partiet hade en mycket tydlig profil enligt väljarna. Lite mer än hälften av den svenska väljarkåren (52 procent) ansåg att partiet lade särskild tonvikt på utbildningsfrågor. Däremot var andra frågor inte alls lika tydligt förknippade med partiet. Enbart var tionde väljare associerade partiet med frågor som *brottsbekämpning* eller *energi*.

Liberalernas valaffischer under valrörelsen 2022.

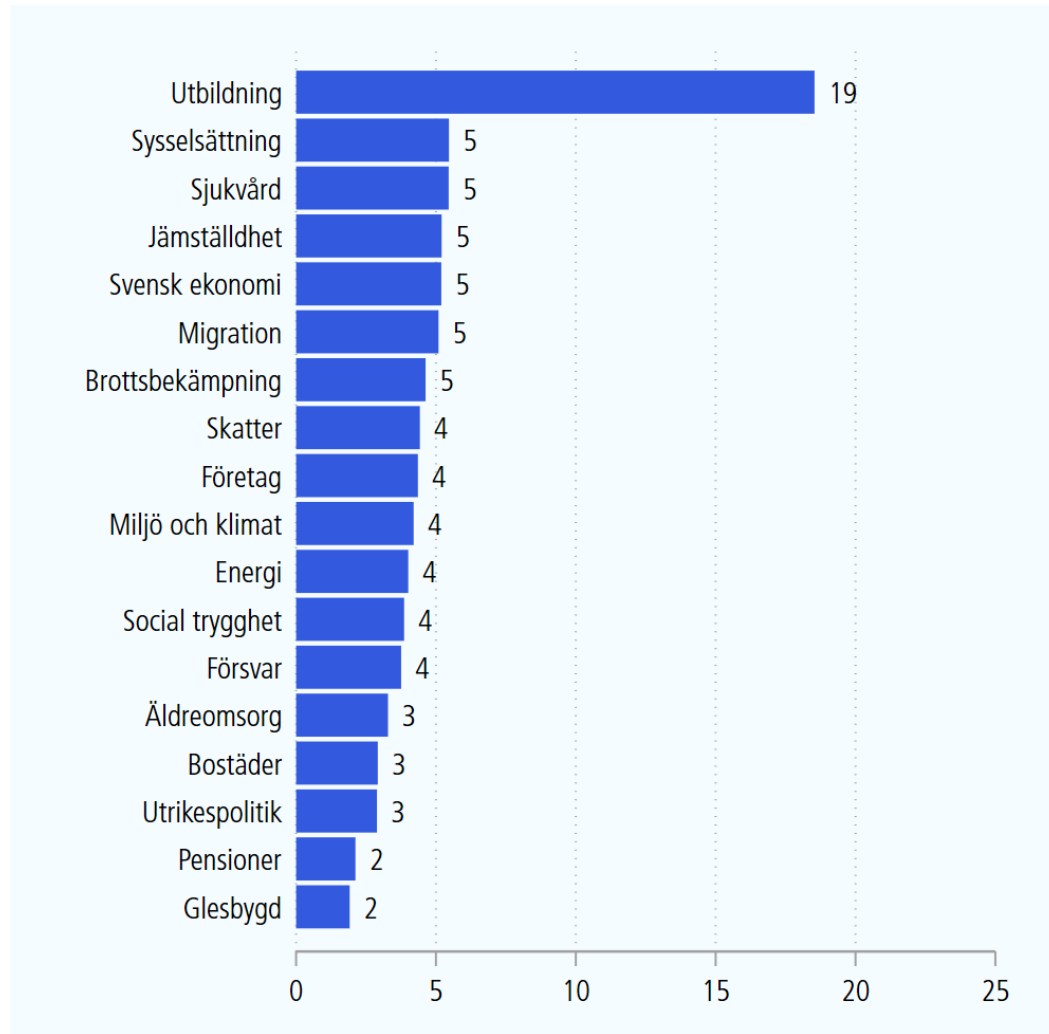
Bra och dålig politik på olika politikområden

För partierna gäller det dock inte bara att få diskussionen att handla om frågor de föredrar att prata om. Det gäller också att övertyga väljarna om att de har en bra politik på relevanta politiska områden. Det gäller att ha sakfrågeägarskap, eller som en definition

lyder “...the perception in a voter’s mind that a specific party over the long term is most competent at handling—in the sense of delivering desired outputs on—a given issue” (Stubager, 2018).

Vi kommer härnäst att undersöka i vilken utsträckning väljarna ansåg att Liberalerna hade bra respektive dålig politik inom en rad politikområden.

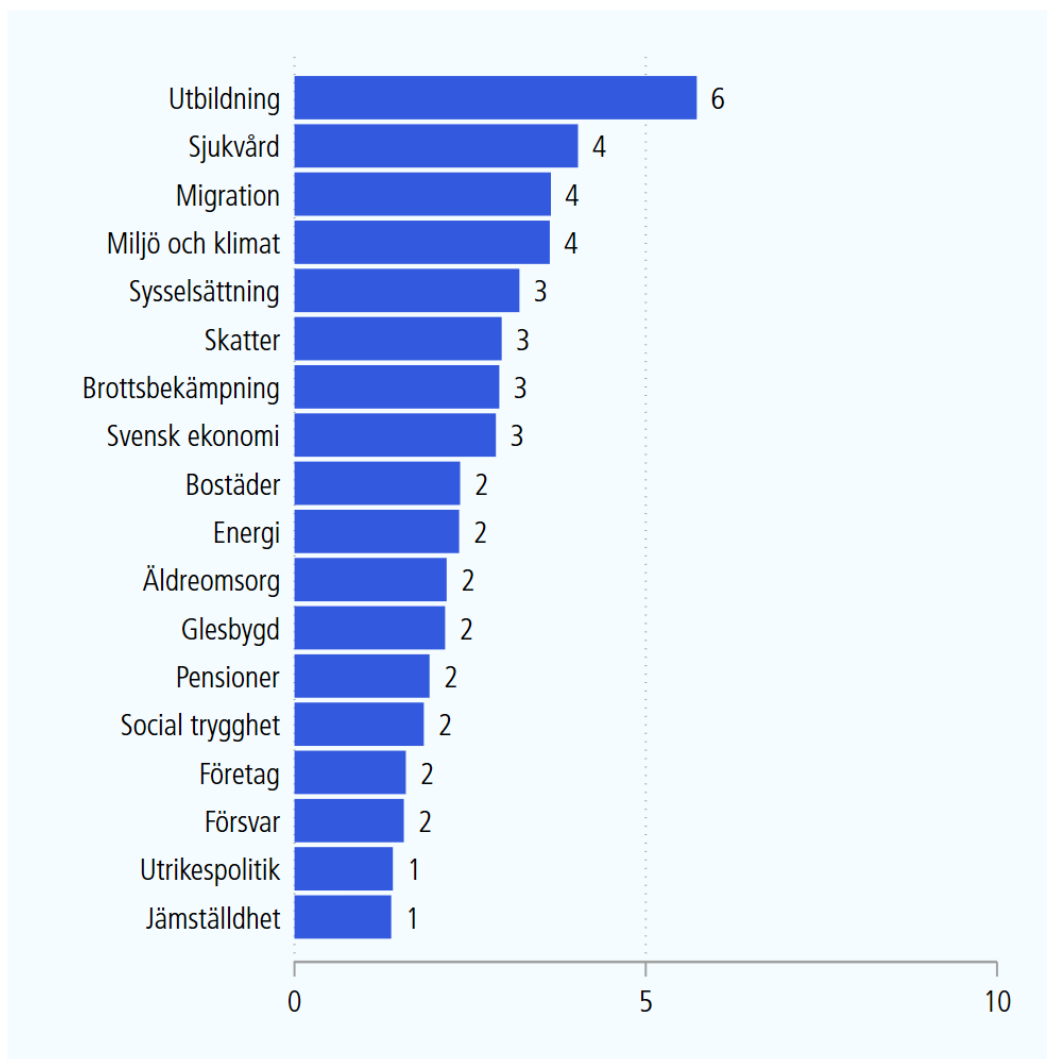
Figur 7 Politikområden där väljarna uppfattade att Liberalerna hade en bra politik, 2022 (andel av väljarna)

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen lyder 'Vilka partier tycker du har en bra politik och vilka partier tycker du har en dålig politik på följande områden?' följt av ett antal olika områden. n = 3 797 – 7 379 (beroende på område). Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Det område som Liberalerna fick mest gehör för i väljarkåren var sin utbildningspolitik, där knappt var femte väljare (19 procent) uppgav att de tyckte partiet hade en bra politik. Övriga områden nådde inte mer än 5 procent av stöd i väljarkåren.

Figur 8 Politikområden där väljarna uppfattade att Liberalerna hade en dålig politik, 2022 (andel av väljarna)

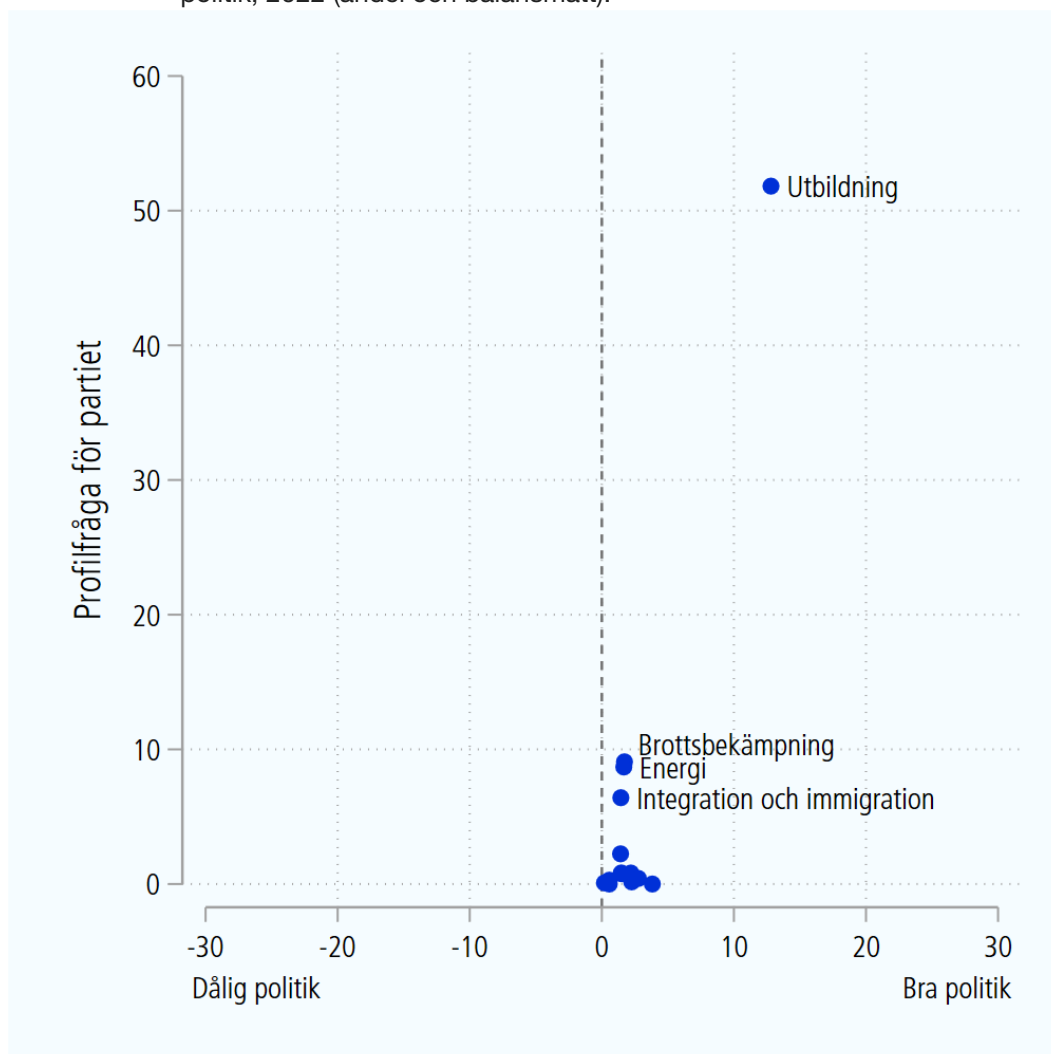

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen lyder 'Vilka partier tycker du har en bra politik och vilka partier tycker du har en dålig politik på följande områden?' följt av ett antal olika områden. n = 3 797 – 7 379 (beroende på område). Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Bland de områden som väljarna ansåg Liberalerna hade en dålig politik på finner vi åter utbildningsfrågan i topp; 6 procent av väljarna ansåg att partiet hade en dålig utbildningspolitik. Övriga områden är det få som svarat ogillande på.

Om vi kombinerar uppfattningen om vilka frågor som väljarna ansåg att partiet prioriterade (figur 6), med bedömningen av partiets politik på en rad politikområden (figur 7 och figur 8) kan vi se vilka politikområden som väljarna ansåg var partiets styrkor respektive svagheter. Resultatet blir en sorts utvärdering över hur väl partiet lyckats nå ut med sin politik till väljarna.

Figur 9 Liberalernas prioriterade frågor och väljarnas uppfattning om partiets politik, 2022 (andel och balansmått).

Kommentar: Valundersökningen 2022. För metodbeskrivning, se kommentarer för figur 6, 7 och 8. n = 1 287. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Den fråga som Liberalerna ansågs ha lagt störst tonvikt vid, *utbildning*, har de även lyckats vinna stöd bland fler väljare än motsatsen (balansmått: +13 procentenheter).

Vilka var partiets väljare?

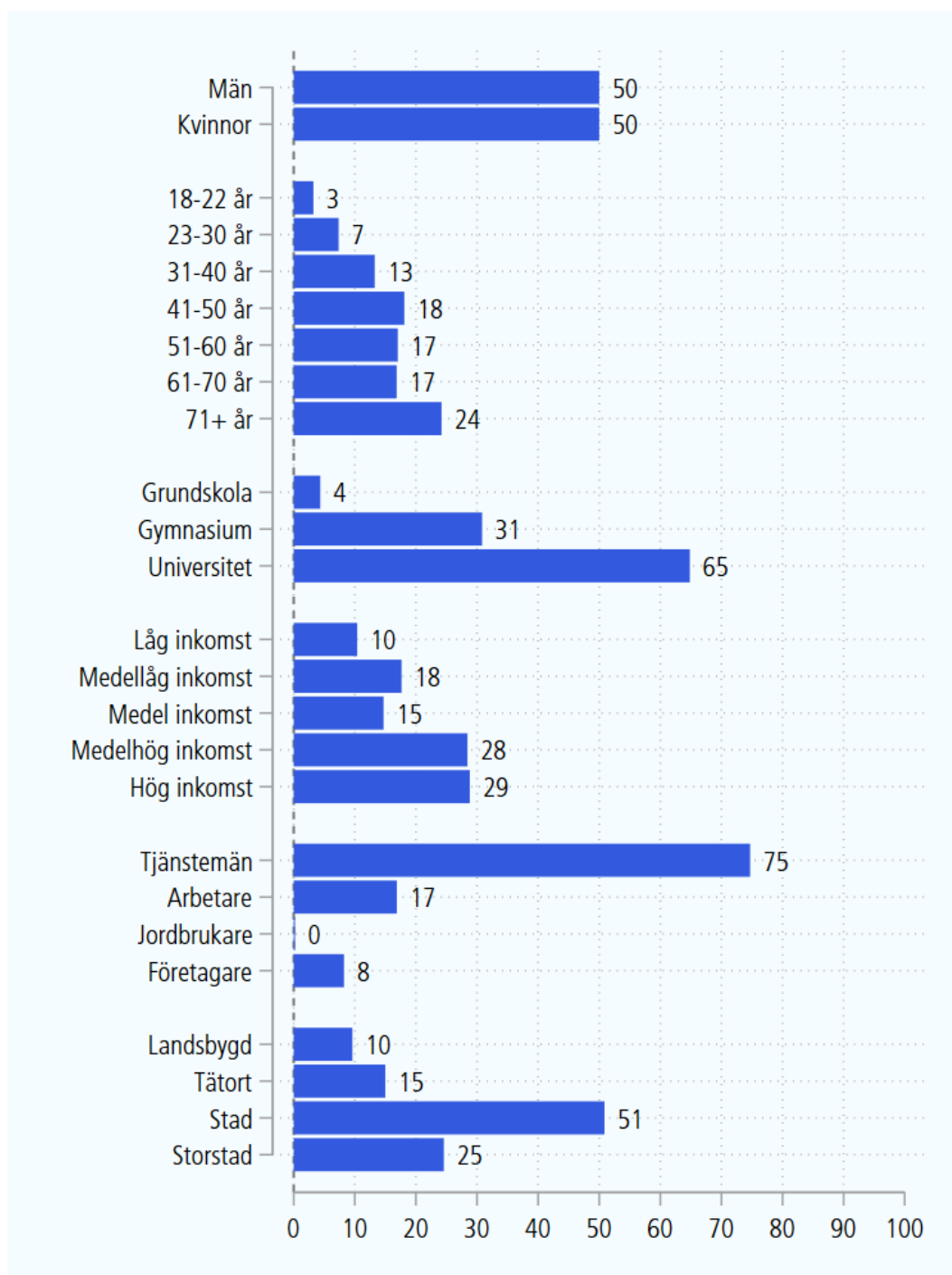
I rapportens fortsättning kommer vi att byta fokus från Liberalerna som parti till deras väljare. Hur partiets väljarsammansättning såg ut och hur dessa skiljde sig åt från väljare generellt är några av de saker vi kommer att undersöka i rapportens andra del.

Demografiska faktorer

Demografiska faktorer, exempelvis kön, ålder och utbildningsnivå, har inte längre samma förmåga att förklara väljares partival i den utsträckning som de en gång hade (Oscarsson & Holmberg, 2016). Trots det förblir sådana egenskaper ständigt relevanta förklaringsfaktorer för partival. Vi har också kunnat konstatera att en allt större skillnad i röstningsbeteende har uppstått mellan män och kvinnor i Sverige (Ahlbom & Karlsson, 2023; Cederholm Lager & Karlsson, 2024).

Vi kommer att börja med att undersöka hur Liberalernas demografiska väljarsammansättning såg ut i valet 2022.

Figur 10 Liberalernas väljare, 2022 – Demografi (procent)

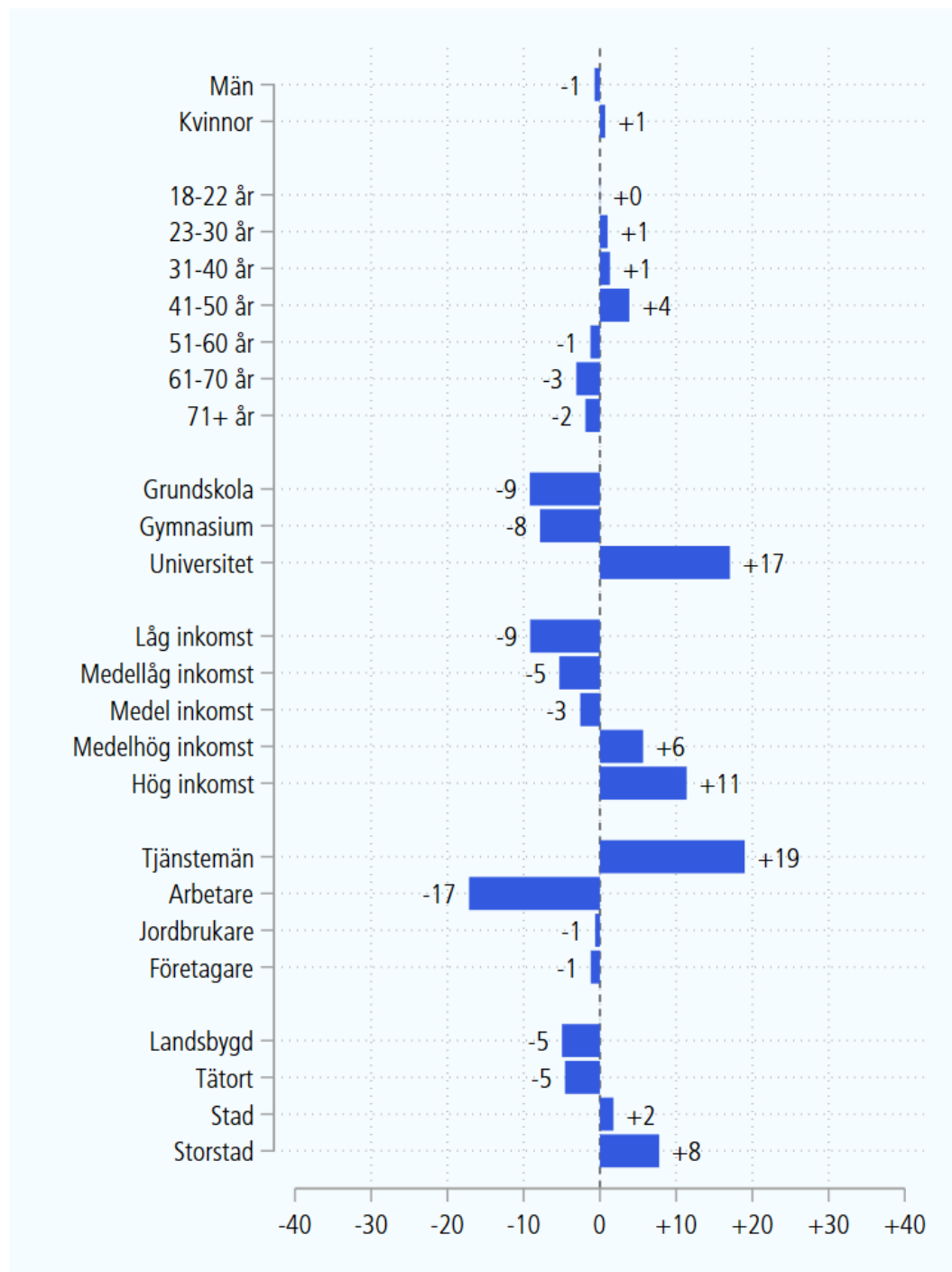

Kommentar: Valundersökningen 2022. Resultaten visar procentandelar av de som röstade på partiet. Utbildning anger högsta avklarade utbildningsnivå. Inkomstgrupperna är baserade på kvintiler. Kategorin *storstad* hänvisar till Stockholm, Göteborg, och Malmö. n = 486 – 558. Uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Figur 10 visar fördelningen av en rad demografiska variabler bland de som röstade på Liberalerna 2022. Exempelvis var det lika stor andel män som kvinnor som röstade på partiet (50 procent). Det tycks också ha varit en något äldre väljarbas, där exempelvis den största gruppen var över 70 år gamla (24 procent). Två av tre liberala väljare (65 procent) hade universitetsexamen. Sett till inkomst bestod basen till större del av de med *medelhög* och *hög inkomst* (28 respektive 29 procent). Omkring 75 procent av Liberalernas väljare hade ett tjänstemannayrke och varannan väljare (51 procent) bodde i en större stad.

För att kunna säga något om huruvida väljarbasen stack ut eller inte kommer vi i nästa steg att jämföra hur Liberalernas väljarsammansättning skiljde sig från väljare generellt. Mer specifikt visar figur 11 skillnaden i t.ex. andelen stadsbor bland de som röstade på Liberalerna, jämfört med andelen stadsbor som röstade i valet 2022. Resultatet visar partiets under- eller överrepresentation i varje grupp.

Figur 11 Liberalernas väljare jämfört med väljarkåren, 2022 – Demografi (procentenheter)

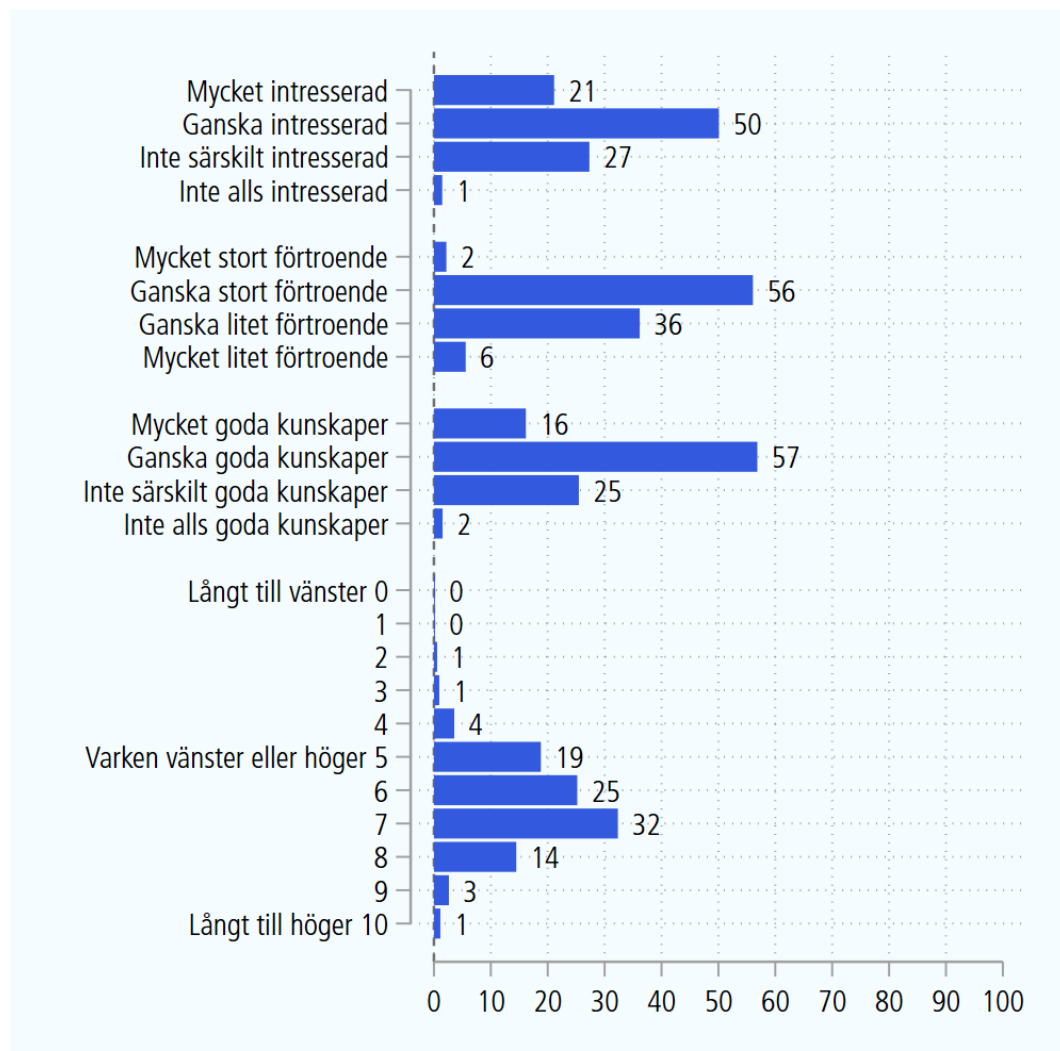
Kommentar: Valundersökningen 2022. Se figur 10 för en beskrivning av variablerna. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdskorrigerade.

Sett till kön och ålder var Liberalernas väljare representativa för den svenska väljarkåren. Det som tydligare står ut är överrepresentationen bland de med universitetsutbildning (+17 procentenheter) respektive de med *hög inkomst* (+11). Det är även 19 procentenheters större andel tjänstemän bland partiets väljare än i väljarkåren som helhet. Inte heller den geografiska spridningen är helt representativ, där exempelvis gruppen som bor i Stockholm, Göteborg, eller Malmö är 8 procentenheter större än snittet i väljarkåren.

Politiska faktorer

Efter de demografiska faktorerna kommer vi nu att studera hur partiets väljar-sammansättning såg ut vad gäller politiska faktorer som politiskt intresse, förtroende för politiker och politisk kunskap. Vi vet sedan tidigare att intresse och kunskap spelar roll för väljares förmåga att hitta rätt parti (Oscarsson & Rapeli 2018; se även Oscarsson m.fl., 2024, s. 463). Dessutom är ideologisk hemvist, mer specifikt närhet till partier, en av de mest betydelsefulla faktorerna för partival (se Oscarsson m.fl., 2024, s. 215).

Figur 12 Liberalernas väljare, 2022 – Politiska faktorer (procent)

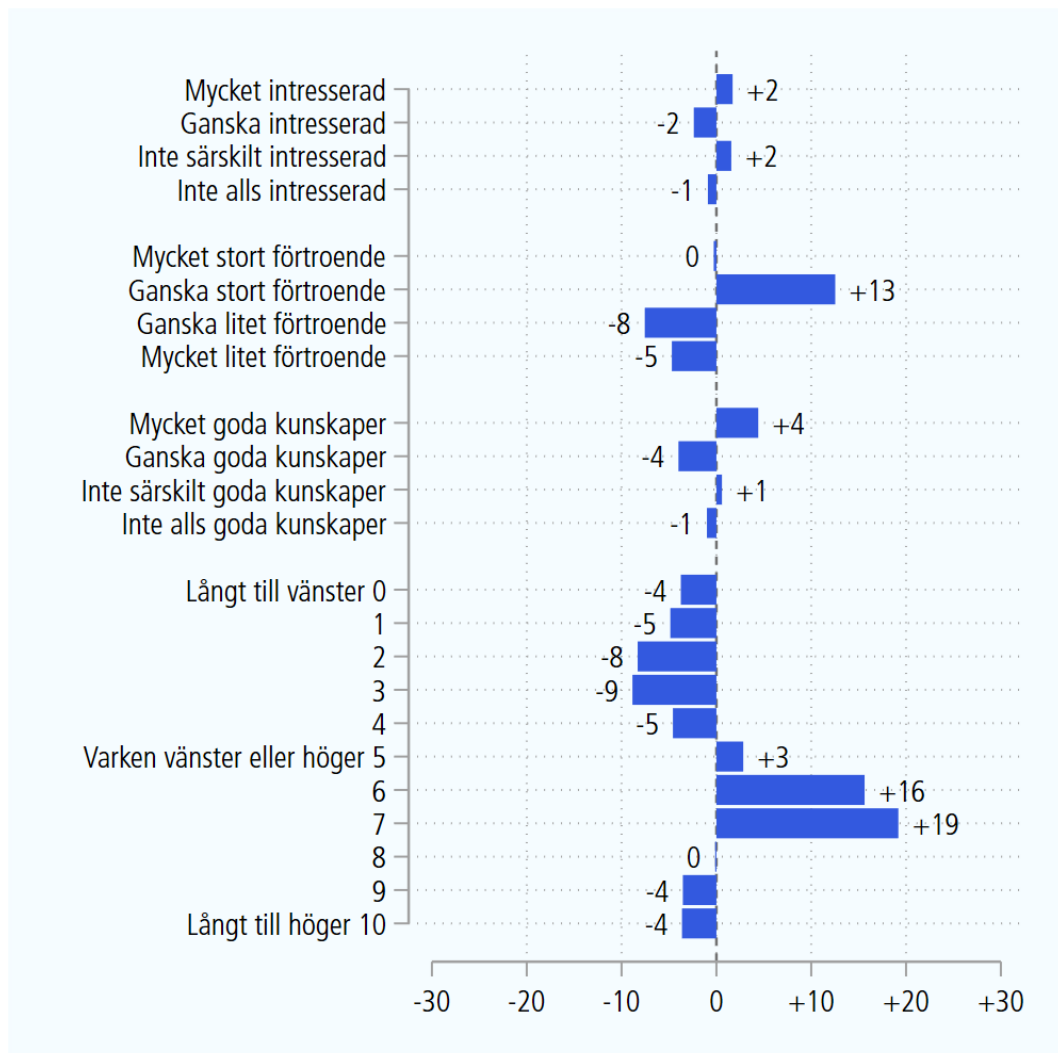

Kommentar: Valundersökningen 2022. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängds-validerade. Resultaten visar procentandelar av de som röstade på partiet. Respektive frågeformulering lyder: 'Hur intresserad är du i allmänhet av politik?', 'Allmänt sett, hur stort förtroende har du för svenska politiker?', 'Enligt din bedömning, hur goda är dina kunskaper om politik?', och '...var skulle du placera dig själv på [en skala mellan 0 och 10 där 0 står för vänster och 10 står för höger]'. n = 412 – 549. Uppgifter om valdeltagande är röstlängds-validerade.

Den liberala väljarkåren uppgav sig vara intresserad av politik, där varannan väljare (50 procent) uppgav sig vara *ganska intresserad*. Lite mer än varannan av partiets väljare (56 procent) hade ganska stort förtroende för politiker. Den självskattade politiska kunskapen var hög, omkring 57 procent uppgav sig ha *ganska goda kunskaper*. När det kommer till att placera sig själv ideologiskt hade den största gruppen (25 procent) valt att placera sig något till höger. Det är således en fördelning som liknar var väljarkåren placerar partiet (se figur 4).

Härnäst kommer vi att titta på hur Liberalerna politiska egenskaper ser ut jämfört med väljarkåren som helhet.

Figur 13 Liberalernas väljare jämfört med väljarkåren, 2022 – Politiska faktorer (procentenheter)

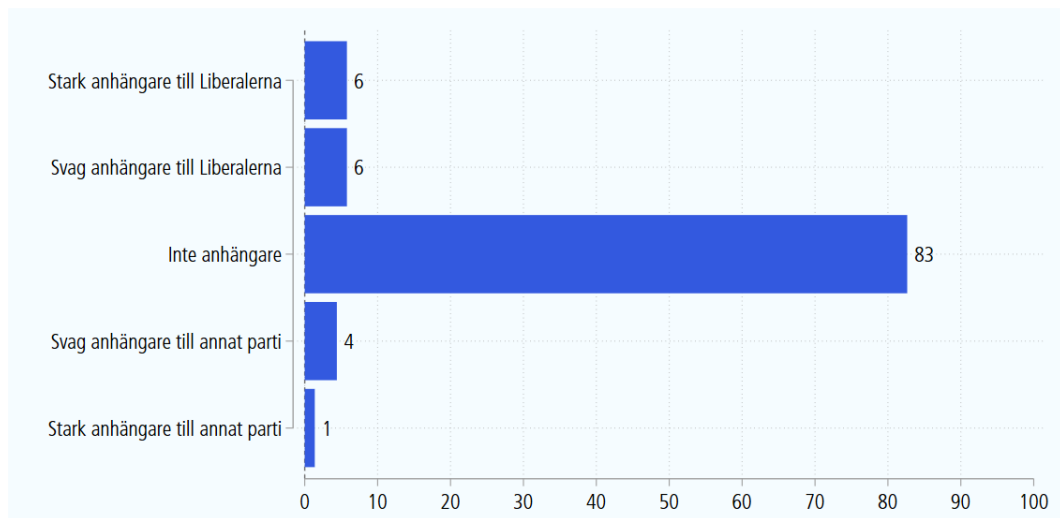
Kommentar: Valundersökningen 2022. För metodbeskrivning, se kommentar till figur 12. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade. Politisk kunskap är i detta sammanhang en självskattad bedömning.

Liberalernas väljare hade klart större förtroende för politiker än genomsnittet av den svenska väljarkåren. De var även en något större andel som ansåg sig ha *mycket goda* politiska kunskaper, men samma skillnad såg vi åt andra hållet bland de som uppgav sig ha *ganska goda* kunskaper. Sett till den ideologiska självplaceringen placerade sig partiets väljare i högre grad strax höger om mitten än snittet (16 till 19 procentenheter).

Partianhängarskap

Övertygade partianhängare som i val efter val röstar på samma parti är förstås något av en dröm för alla partier. Att ha stora grupper av lojala väljare skapar stabilitet och förutsägbarhet som möjliggör att fokusera på långsiktig ideologiutveckling och opinionsbildning. Anhängare kan också hjälpa till att sprida och förankra partiets budskap och användas som en tillgång i valrörelser. Samtidigt ser vi en tydligt nedåtgående trend i väljarnas partianhängarskap. 2002 ansåg sig 41 procent tillhöra något parti, år 2022 var det 27 procent (Oscarsson m.fl. 2024, s. 329). Vi ska nu titta närmare på just partianhängarskap bland de som röstade på Liberalerna i valet 2022.

Figur 14 Partianhängarskap bland Liberalernas väljare, 2022 (procent)

Kommentar: Valundersökningen 2022. Resultaten är baserade på flera frågor: 'Brukar du själv betrakta dig som anhängare av något parti?' (ja/nej), 'Vilket parti tycker du bäst om?', samt 'Hör du till till de starkt övertygade anhängarna av ditt parti?' (ja/nej). n = 363. Uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Figur 14 visar partianhängarskap bland alla de som röstade på Liberalerna i riksdagsvalet 2022. Över 80 procent av partiets väljare (83 procent) uppgav sig inte vara anhängare till något parti alls. Givet den låga nivån av anhängarskap generellt bör inte denna siffra betraktas med allt för stor förvåning. Var tionde av Liberalernas väljare (12 procent) såg sig själva som anhängare av partiet, varav 6 procent uppgav starkt partianhängarskap. Ser vi till figurens nedre del är det omkring 5 procent av de som röstade på Liberalerna som egentligen identifierade sig med ett annat parti.

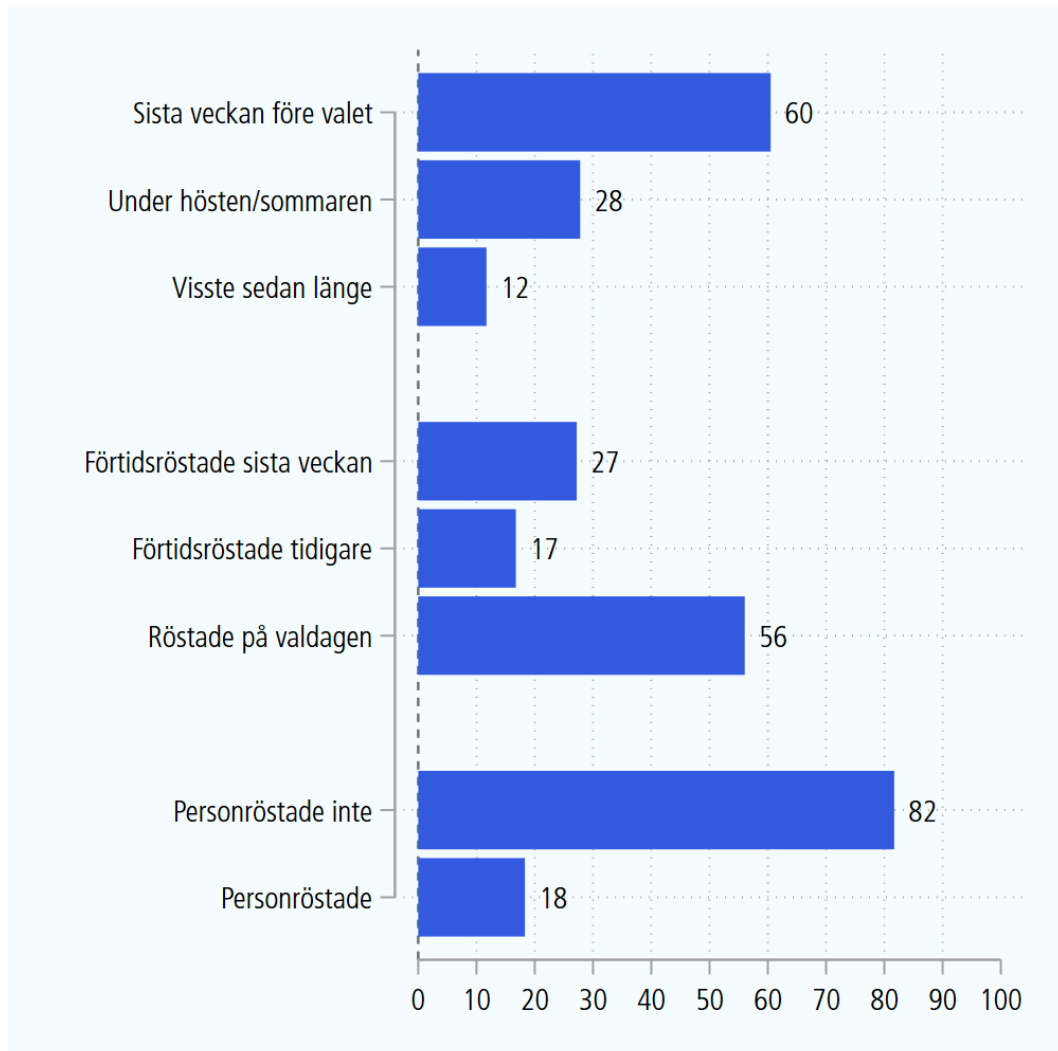
Hur röstade partiets väljare?

I rapportens tredje del kommer vi att fortsätta att undersöka Liberalernas väljare, men nu i relation till valet. Frågor som vi kommer att besvara är när beslutet att rösta på Liberalerna fattades, när rösten lades och vilka skälen var till att man valde att rösta på partiet.

Röstningsagerande

Vi kommer att börja med att undersöka hur Liberalernas väljare agerade i samband med röstningsbeslutet. Den ökade väljarrörligheten är en av de viktigaste och mest välkända resultaten från forskningen om svenskt väljarbeteende. Var tredje väljare byter parti från ett val till ett annat idag (Oscarsson m.fl. 2024, s. 308), och hälften av dessa bestämmer sig innan valsommaren drar i gång (ibid, s. 367). Följande redovisning visar hur Liberalernas väljare agerade i samband med valet 2022.

Figur 15 Liberalernas väljare – Röstningsagerande, 2022 (andel)

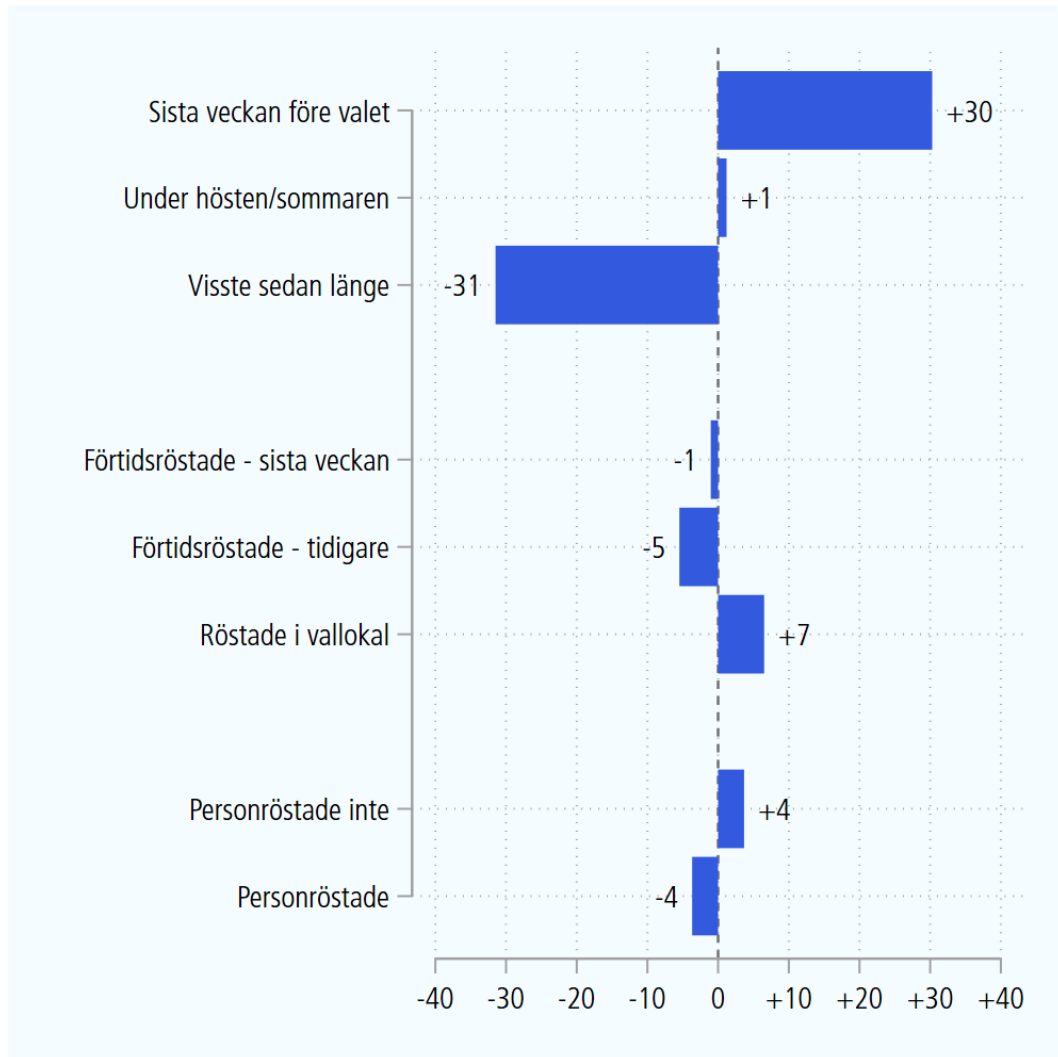
Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringarna lyder: 'När bestämde du dig för vilket parti du skulle rösta på i årets riksdagsval?', 'Förtidsröstade du i årets riksdagsval? Om du förtidsröstade gjorde du det under sista veckan före valet eller förtidsröstade du tidigare under valrörelsen?', och 'Utnyttjade du möjligheten att personrösta i riksdagsvalet?'. n = 364 – 367. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Sex av tio (60 procent) liberala väljare bestämde sig att rösta på partiet sista veckan före valet. 28 procent bestämde sig under hösten eller sommaren och enbart 12 procent visste

sedan länge att de skulle rösta på Liberalerna. Liknande mönster ser vi när vi frågar om förtidsröstning, där 56 procent uppgav att de röstade i vallokal på valdagen. En tydlig majoritet, 82 procent, uppgav också att de valde att inte personrösta.

Härnäst kommer vi att undersöka om Liberalernas väljare betedde sig annorlunda än väljare generellt i samband med röstningsbeslutet.

Figur 16 Liberalernas väljare jämfört med väljarkåren – Röstningsagerande, 2022 (procentenheter)

Kommentar: Valundersökningen 2022. För frågeformuleringar, se föregående figurkommentar. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Resultaten i figur 16 visar att en betydligt större andel (30 procentenheter) av de liberala väljarna, jämfört med väljarkåren, bestämde sig sista veckan. Vidare ser vi att Liberalerna hade ett tydligt underskott (31 procentenheter) av väljare som sedan länge bestämt sig. Sett till förtidsröstandet är bilden något mer representativ, men där 7 procentenheter fler lade sin röst i en vallokal på valdagen. Slutligen kan vi konstatera att även personröstandet bland Liberalerna var likt väljarkåren, trots den stora gruppen som valde att inte personrösta.

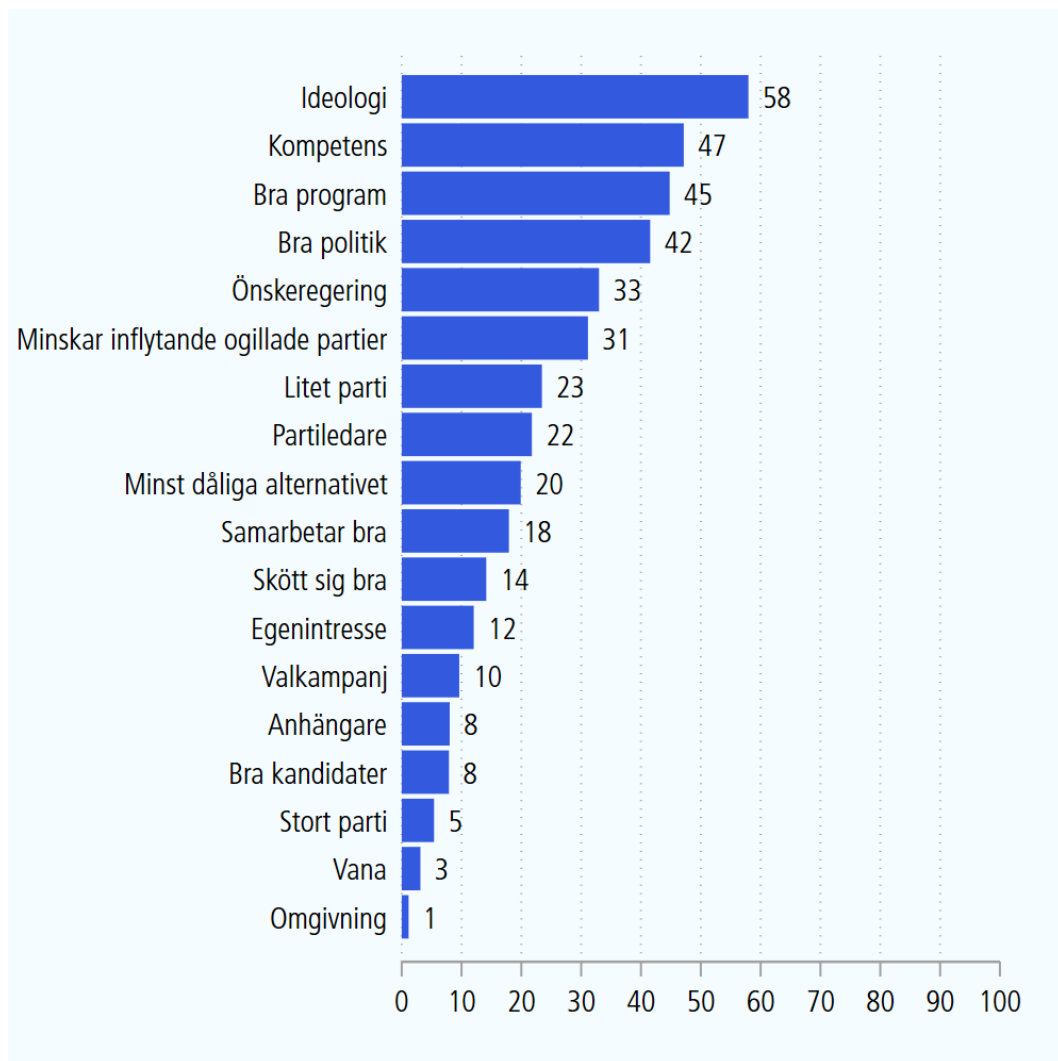
Skäl för partival

Varför en väljare röstar på ett särskilt parti handlar oftast om att det är det partiet som bedöms ha den bästa politiken och förslagen. Men skälen bakom ett partival kan vara många (Oscarsson & Oscarsson, 2019). Ens val behöver inte enbart basera sig på innehållet i politiken, utan kan också utgå från "kvaliteten" på företrädare som ska föra fram denna politik. När partiers politik är svåra att skilja från varandra kan egenskaper som kompetens, trovärdighet, eller skötsamhet hos företrädarna bli allt viktigare faktorer i väljarnas kalkyler (se Leiter m.fl. 2019 för en kort översikt).

I samband med valet 2022 var det framför allt fyra skäl för partival som dominerade bland väljarna; att partiet hade en *bra ideologi*, ett *bra program* för framtiden, *bra politik* inom viktiga områden, samt *kompetenta företrädare* (Bäckstedt, 2023). Dessa skäl ansåg varannan väljare ha varit ett av deras allra viktigaste skäl när de lade sin röst.

Vi ska nedan undersöka närmare skälen bakom Liberalernas väljares val 2022.

Figur 17 Skäl till partival bland Liberalernas väljare, 2022 (andel)

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen var 'Hur viktiga var följande skäl för ditt val av parti?' med svarsalternativen 'Ett av de absolut viktigaste skälen', 'Ganska viktigt skäl', 'Inte särskilt viktigt skäl' samt 'Inte alls viktigt skäl'. I tabellen presenteras andelen som svarade 'Ett av de absolut viktigaste skälen'. n = 87 – 195. Uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

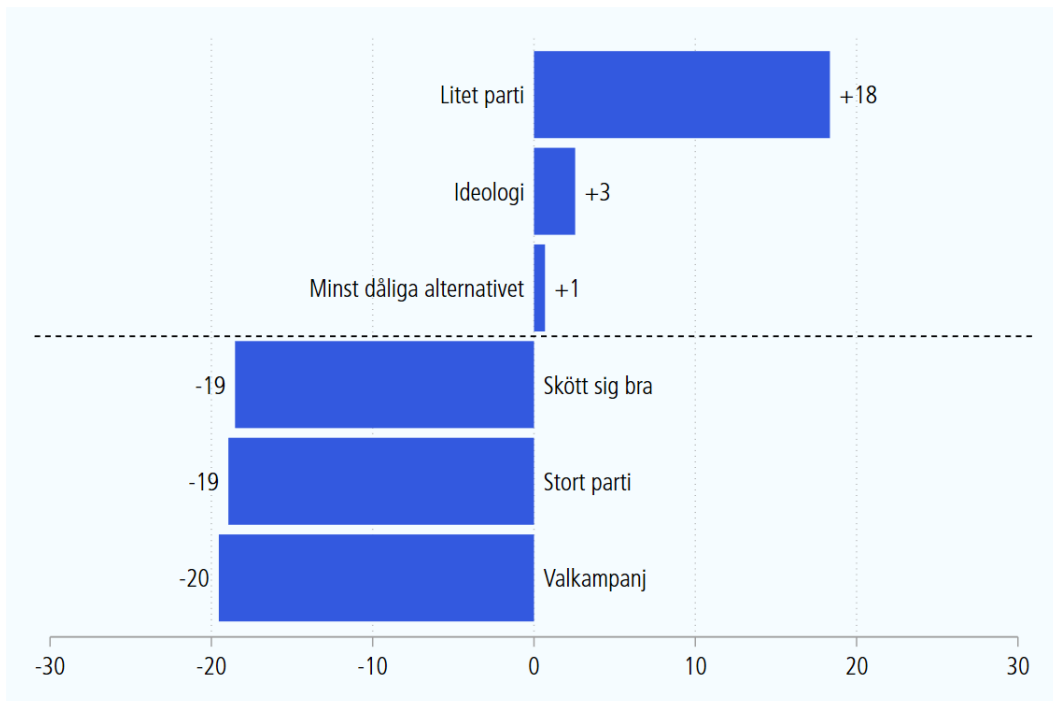
De allra vanligaste skälen för att rösta på Liberalerna var att man tyckte partiet hade en *bra ideologi* (58 procent), samt att partiet hade kompetenta företrädare (47). Även skäl som *bra program* (45) och *bra politik* (42) var bland de vanligaste svaren över särskilt

viktiga skäl. Vidare uppgav omkring var tredje väljare (33 procent) att Liberalerna var del av deras önskeregering.

Däremot var det väldigt få som röstade på partiet med hänvisning till *kandidaterna* (8 procent), att det är ett *stort parti* (5), att de röstar på partiet av *vana* eller blivit påverkade av sin omgivning (1). I stora drag tycks den liberala väljarbasen främst ha motiverat sitt val utifrån "innehållet" i partiets politik snarare än med hänvisning till partiets kvaliteter, även om *kompetens* var det näst vanligaste skälet.

De vanligaste skälen att rösta på ett parti kan vara viktigt att studera för att förstå väljarnas motivation. Dessa skäl kan dock vara samma för alla partiers väljare, och säger därmed inte något om partiets väljares särprägel. Figur 18 redovisar de skäl som var mest över- samt underrepresenterade bland Liberalernas väljare.

Figur 18 Skäl till partival bland Liberalernas väljare jämfört med väljare generellt, 2022 (procentenheter)

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen var 'Hur viktiga var följande skäl för ditt val av parti?' med svarsalternativen 'Ett av de absolut viktigaste skälen', 'Ganska viktigt skäl', 'Inte särskilt viktigt skäl' samt 'Inte alls viktigt skäl'. I tabellen presenteras andelen som svarade 'Ett av de absolut viktigaste skälen' bland Liberalernas väljare jämfört med andelen som svarade 'Ett av de absolut viktigaste skälen' bland väljare generellt. n = 87-195. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

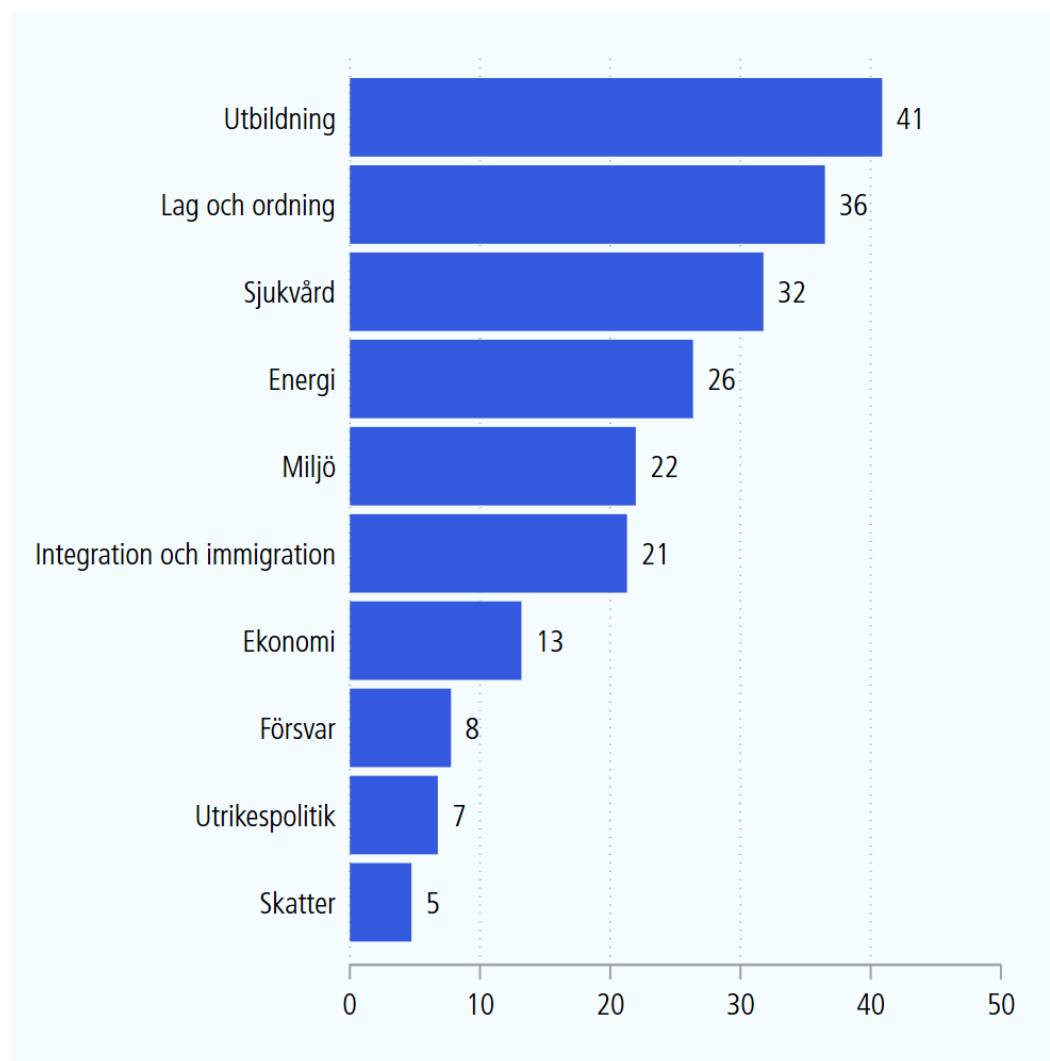
Det skäl som var särskilt vanligt förekommande bland Liberalernas väljare var att partiet var ett *litet parti* (+18 procentenheter).

De skäl som däremot var särskilt ovanliga bland Liberalernas väljare var hänvisningar till att partiet hade *skött sig bra* (-19 procentenheter), att det var ett *stort parti* (-19) samt partiets *valkampanj* (-20).

Viktig fråga för partival

Vilka frågor som ansetts viktiga för partivalet har studerats i samband med varje val sedan 1979. Under de senaste valrörelserna har sjukvård varit den allra viktigaste frågan. Så var även fallet i samband med valet 2022. Andra frågor som väljarna ansåg var viktiga för sitt partival i valet 2022 var brottsbekämpning, invandring/flyktingar, utbildning samt miljö (Oscarsson m.fl., 2024, s. 231). Vi ska nu undersöka vilka specifika *politiska frågor* som Liberalernas väljare ansåg var viktiga för deras partival.

Figur 19 Viktig fråga för partival 2022 (andel av Liberalernas väljare)

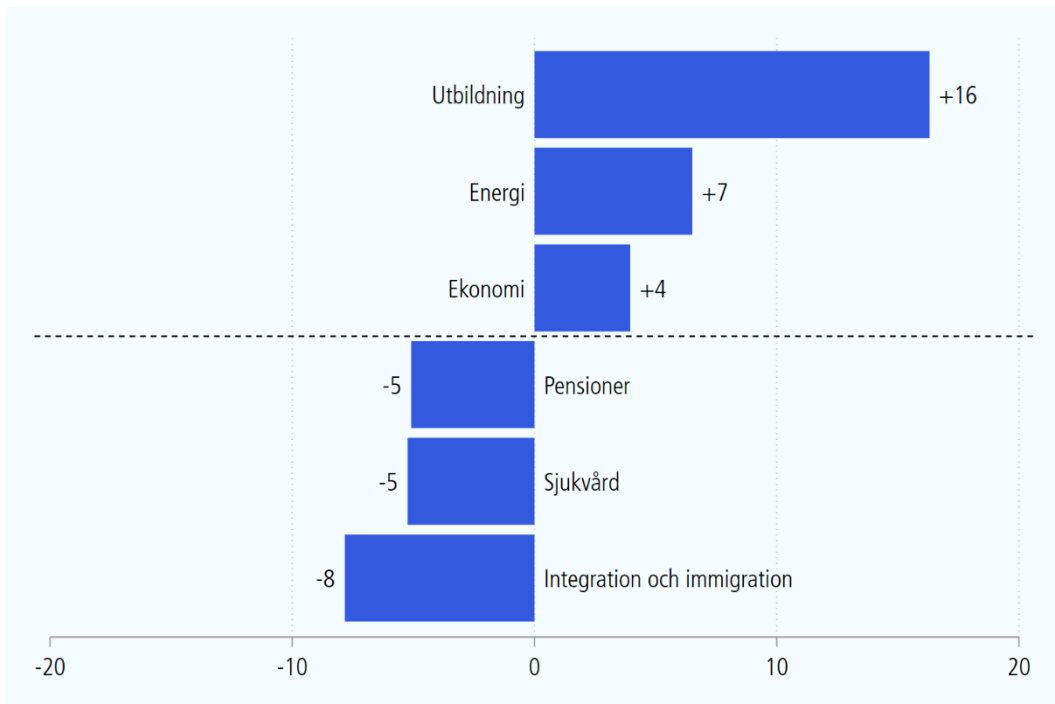

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen lyder 'Är det någon eller några frågor som är viktiga för dig när det gäller vilket parti du tänker rösta på i riksdagsvalet den 9 september? Vilken eller vilka frågor är det? Ange högst tre frågor'. Svarkategorierna är baserade på fritextsvar. n = 296. Uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade. I grafen inkluderas endast de tio vanligast förekommande politikområdena. För en komplett lista se appendix.

Den vanligast förekommande frågan som var viktig för Liberalernas väljare var utbildningsfrågan som nämdes av närmare 41 procent av partiets väljare. Även *lag och ordning* (36 procent), såväl som *sjukvård* (32 procent) var viktiga frågor för väljarbasen.

Det här var också frågor som stod högt på dagordningen för den svenska väljarkåren i valet 2022. För att få en uppfattning om i vilken grad Liberalernas väljare särskiljde sig ska vi än en gång jämföra dem med väljarkåren som helhet.

Figur 20 Viktig fråga för partival jämfört med väljare generellt 2022 (andel av väljarna)

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen lyder 'Är det någon eller några frågor som är viktiga för dig när det gäller vilket parti du tänker rösta på i riksdagsvalet den 9 september? Vilken eller vilka frågor är det? Ange högst tre frågor'. n = 333. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade. I figuren är de tre frågor med störst positiv respektive störst negativ differens inkluderade. För en komplett lista se appendix.

Figur 20 visar de områden med störst över- och underrepresentation när vi jämför de liberala väljarna med hela kåren. Det område som stack ut mest var *utbildning*, där andelen liberala väljare som prioriterade frågan var 16 procentenheter större än väljarkårens snitt. Partiet var även något överrepresenterade bland de som tyckte *energi* (7 procentenheter) samt *ekonomi* (4) var viktiga frågor för sitt partival.

Mindre vanligt förekommande frågor var *integration och immigration* som 8 procentenheter färre av liberalernas väljare nämnde än snittet i väljarkåren. Även *pensioner* (-5) och *sjukvård* (-5) påvisar viss underrepresentation.

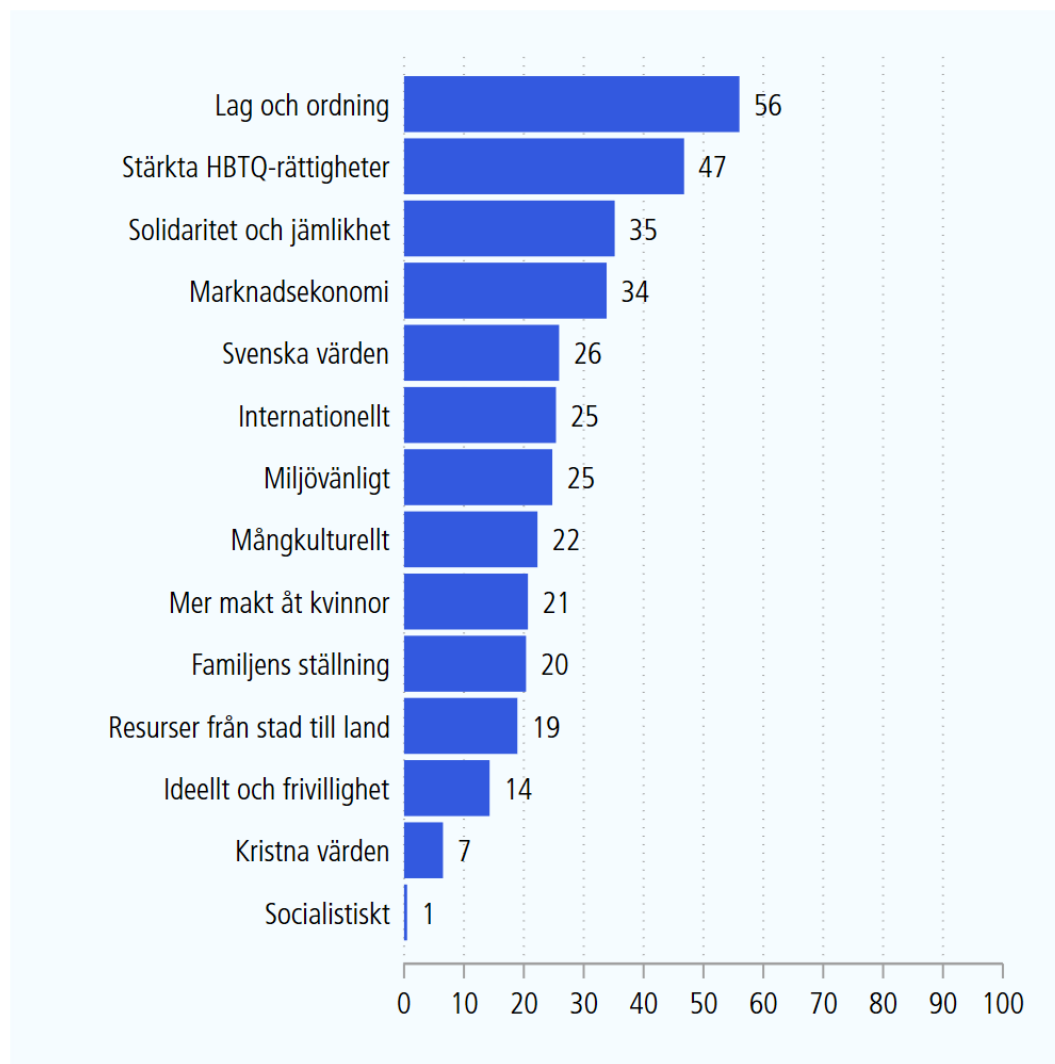
Vad tyckte partiets väljare?

Efter att ha undersökt hur partiets väljare agerade och resonerade i samband med valet av parti kommer vi i rapportens avslutande del att studera vilka framtida samhällen man önskade se samt hur man ställde sig till en rad politiska förslag.

Framtida samhälle

Vilka värderingar, här uttryckt i framtida samhällsinriktningar, hade Liberalernas väljare?

Figur 21 Framtida samhälle, 2022 (andel av Liberalernas väljare)

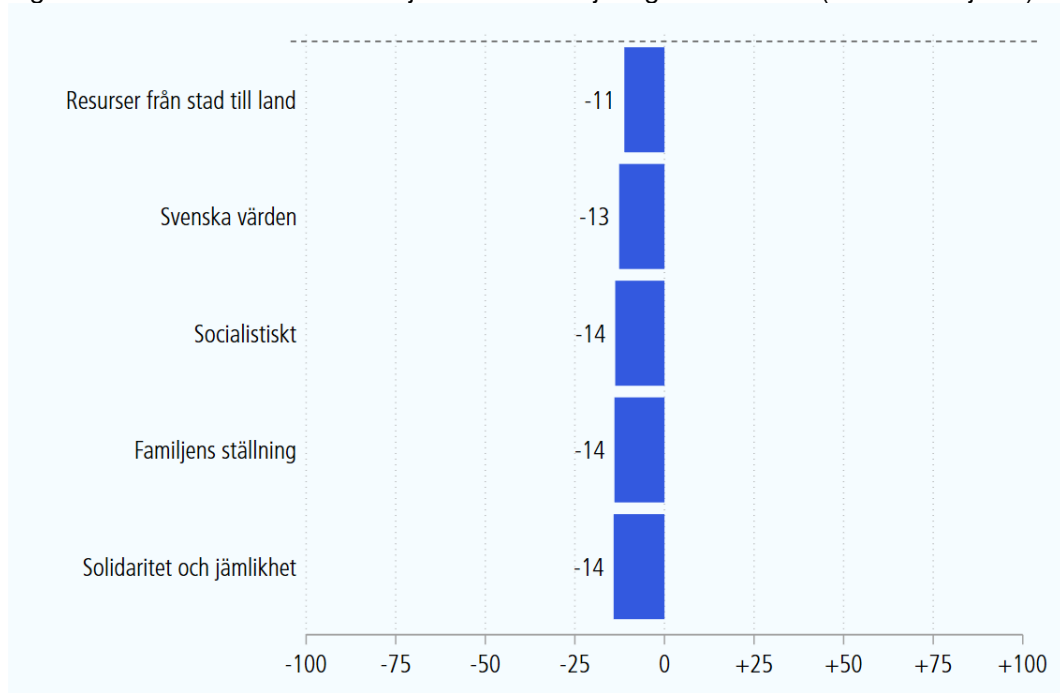

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen lyder 'Nedan finns en lista med förslag på olika slags samhällen som en del människor anser att vi bör satsa på i framtiden i Sverige. Vad anser du om de olika förslagen?' med svarsalternativ från 0 'Mycket dåligt förslag' till 10 'Mycket bra förslag'. I figuren inkluderas andelen som svarat 7–10. n = 111 – 413. Uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvärdade. För fullständiga beskrivningar av de framtida samhällena, se tabell A13 i appendix.

Det framtida samhälle som Liberalernas väljare framför allt önskade var präglad av mer *lag och ordning* (56 procent), *stärkta HBTQ-rättigheter* (47 procent), *solidaritet och jämlikhet* (35) samt mer *marknadsekonomi* (34 procent). Däremot var ett mer *socialistiskt* (1 procent) samhälle och ett samhälle präglad av mer *kristna värden* (7 procent) betydligt mindre eftersträvarsvärt bland dessa väljare.

För att undersöka ett partis väljares särprägel behöver vi dock ställa dessa svar i relation till väljarna generellt. Figur 22 visar de fem största skillnaderna mellan Liberalernas väljare jämfört med väljarkåren som helhet.

Figur 22 Framtida samhälle jämfört med väljare generellt 2022 (andel av väljarna)

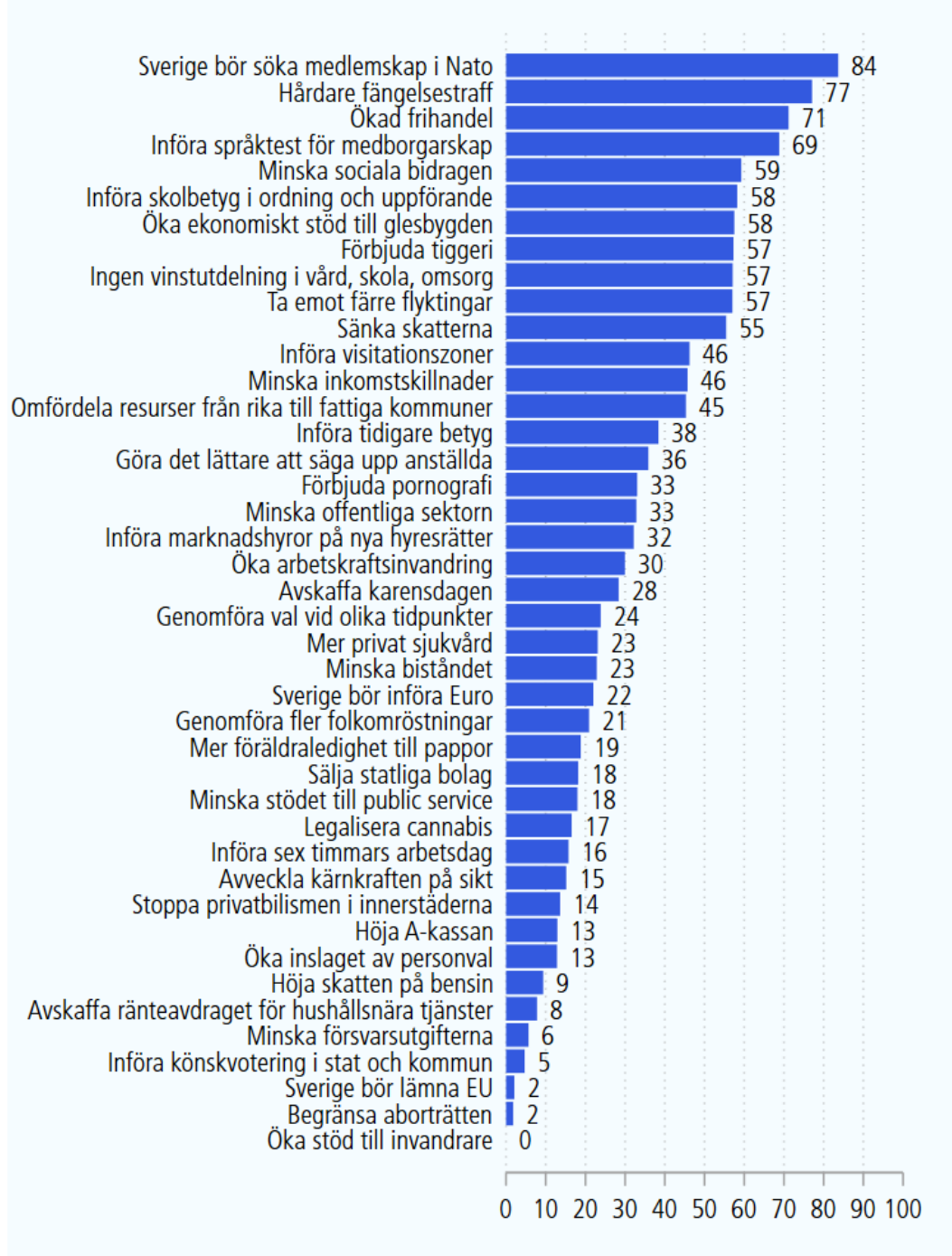
Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen lyder 'Nedan finns en lista med förslag på olika slags samhällen som en del människor anser att vi bör satsa på i framtiden i Sverige. Vad anser du om de olika förslagen?' med svarsalternativ från 0 'Mycket dåligt förslag' till 10 'Mycket bra förslag'. I figuren inkluderas andelen som svarat 7–10. n = 111–413. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade. För fullständiga beskrivningar av de framtida samhällena, se tabell A13 i appendix.

Som framgår i figur 22 stack de Liberala väljarna främst ut genom att de i mindre utsträckning önskade samhällsriktningar präglade av *socialism*, *familjens ställning*, och *solidaritet och jämlikhet* (-14 procentenheter vardera). Liberalerna var också något underrepresenterade bland de som vill se ett samhälle präglat av mer *svenska värden* (-13) samt mer *resurser från stad till land* (-11).

Politiska sakfrågeåsikter

Att fatta beslut om vilket parti man ska rösta på baserat på hur väl partiets åsikter i politiska frågor överensstämmer med de egna åsikterna uppfattas ofta som något normativt positivt (Oscarsson & Holmberg, 2016). Det är också kanske det tydligaste sättet som politik förkroppsligas och känns av. Avslutningsvis kommer vi därför att undersöka vad partiets väljare ansåg om en lång rad politiska förslag och hur partiets väljare skiljde sig från väljare generellt.

Figur 23 Liberalernas väljares inställning till ett antal politiska sakfrågor, 2022 (andel)

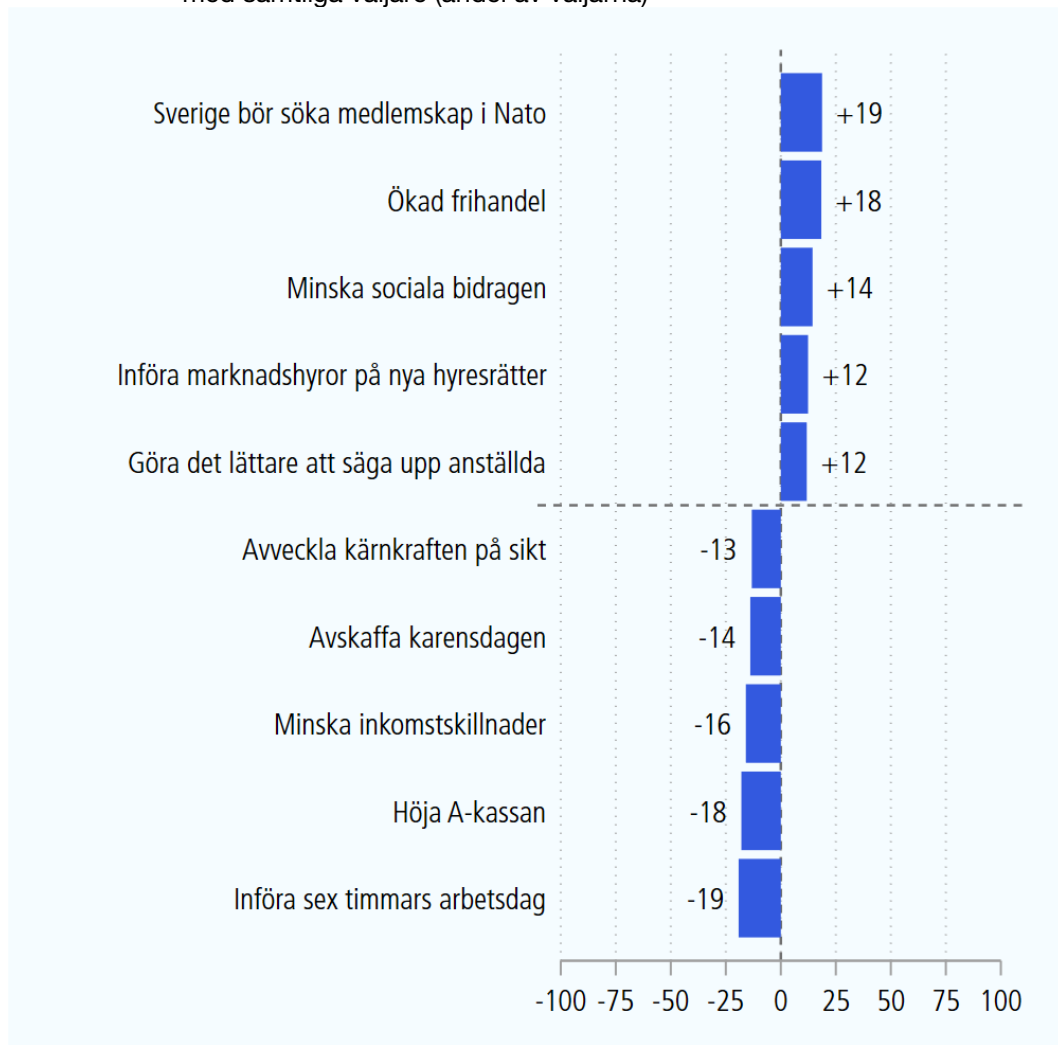
Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen var 'Vilken är din åsikt om följande förslag?' med svarsalternativen 'Mycket bra förslag', 'Ganska bra förslag', 'Varken bra eller dåligt förslag', 'Ganska dåligt förslag' samt 'Mycket dåligt förslag'. I tabellen presenteras andelen som svarat 'Ganska bra förslag' eller 'Mycket bra förslag'. n = 88 – 523 (beroende på sakfråga). Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade. För fullständiga formuleringar av de politiska förslagen, se appendix.

Det klart mest populära förslaget bland Liberalernas väljare var Natofrågan, där 84 procent ställde sig mycket positiva till förslaget att söka medlemskap i Nato. Drygt fyra av fem Liberala väljare (77 procent) ställde sig positiva till *hårdare fängelsestraff*. Även förslag som *ökad frihandel* och *införa språktest för medborgarskap* var bland de mer populära (71 respektive 69 procent).

Sett till listans botten var förslaget om att *öka stöd till invandrare* (0 procent) det minst populära. Andra förslag som var impopulära bland Liberalernas väljare var att *begränsa aborträtten* (2), *Sverige bör lämna EU* (2), *Införa könskvotering i stat och kommun* (5) samt *Minska försvarsutgifterna* (6).

Vi ska göra en sista jämförande analys där vi, precis som tidigare, kommer att titta närmare på de punkter där Liberalernas väljare tydligast särskiljde sig från väljarna generellt.

Figur 24 Liberala väljares inställning till ett antal politiska sakfrågor 2022, jämfört med samtliga väljare (andel av väljarna)

Kommentar: Valundersökningen 2022. För frågeformuleringar, se föregående figurkommentar. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdvaliderade.

Figur 24 visar de 10 sakfrågor i vilka Liberalernas väljare stack ut mest jämfört med väljarkåren som helhet. De två frågor som skiljde sig mest från massan var *Sverige bör söka medlemskap i Nato* (+19 procentenheter) samt att *införa sex timmars arbetsdag* (-19 procentenheter). Ungefär lika stor skillnad finner vi bland de som ville ha *ökad frihandel* (+18), samt motståndet mot att *höja A-kassan* (-18).

Sammanfattning

I riksdagsvalet 2022 landade Liberalerna på 4,61 procent – strax över riksdagssparren – och blev Sveriges minsta riksdagsparti. De är på många sätt ett ”mittenparti”. De flesta har uppgett att de varken gillar eller ogillar partiet eller deras (dåvarande) partiledare Johan Pehrson. De uppfattades stå något till höger om mitten på vänster-högerskalan och strax mer restriktiva än mitten i frågan om flyktingmottagandet.

I valet 2022 hade partiet en tydlig profilfråga: varannan väljare i den svenska väljarkåren associerade partiet med utbildningsfrågan och det var något fler som tyckte att deras utbildningspolitik var bra än som tyckte den var dålig. Även *brottsbekämpning* och *energi* kom att tillhöra partiets profil, men långt ifrån till samma grad som *utbildning*.

Liberalernas väljare var mycket representativa för väljarkåren sett till kön, ålder, och bostadsområde. Däremot stack de tydligt ut med en betydligt större andel universitetsutbildade respektive i tjänstemannayrke. Sett till de politiska variablerna särskiljde sig partiets väljare med sitt höga förtroende för politiker. Det är också tydligt att deras väljare främst stod något till höger om mitten på vänster-högerskalan. Det framgår även att en mycket liten andel, 12 procent, av partiets väljare betraktade sig som anhängare av partiet.

När vi riktar blicken mot partiets väljares röstbeslut kan vi konstatera att väldigt många bestämde sig att rösta som de gjorde den sista veckan innan valet. Bland de viktigaste skälen för sitt partival uppgav partiets väljare främst partiets politik, ideologi, kompetens och program. Vid en jämförelse med samtliga väljare finner vi däremot att hänvisningar till att de är ett *litet parti* tydligt stack ut.

När vi i ett sista skede undersöker väljarbasens åsikter i en rad politiska förslag finner vi att de själva främst uppgav *lag och ordning* samt *stärkta HBTQ-rättigheter*. De stack inte ut på något sätt i den mån att de särskilt föredrog en viss typ av samhällsriktning, snarare genom ett lägre stöd för till exempel *svenska värden* och *starkare ställning för familjen*, såväl som *solidaritet och jämlikhet* och *socialism*. I de mer konkreta sakpolitiska förslagen var Natofrågan särskilt populär, både när vi tittar inom partiets väljare såväl som i jämförelse. Liknande mönster inom partiets väljare och jämfört med väljarkåren ser vi för det särskilt höga stödet för *ökad frihandel* såväl som det särskilt låga stödet för att *höja Akassan*.

Appendix

Tabell A1 Uppfattning om Liberalerna, 2022 (andel av väljarna)

	Andel
Ogillar starkt -5	6,71
-4	5,56
-3	8,82
-2	8,11
-1	8,25
Varken gillar eller ogillar 0	28,32
+1	10,74
+2	10,45
+3	8,09
+4	3,92
Gillar starkt +5	1,12
Total	100,00

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen var 'Var skulle du vilja placera partierna på nedanstående skala?' och svarsalternativen var från -5 'Ogillar starkt' till +5 'Gillar starkt'. n = 8549 Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Tabell A2 Uppfattning om Liberalernas partiledare, 2022 (andel av väljarna)

	Andel
Ogillar starkt -5	6,68
-4	5,07
-3	6,72
-2	6,07
-1	6,34
Varken gillar eller ogillar 0	34,09
+1	10,60
+2	11,17
+3	7,86
+4	3,90
Gillar starkt +5	1,51
Total	100,00

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågan följde omedelbart efter frågan om ogillar-gillar partierna och formulerades 'Om du skulle använda samma skala för partiledarna, var skulle du placera:' följt av en lista med partiledarna. Svarsalternativen var elva och gick från -5 'Ogillar starkt' till +5 'Gillar starkt'. n = 7151. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Tabell A3 Uppfattning om Liberalernas vänster-högerposition 2022 (andel av väljarna)

	Andel
Vänster 0	0,58
1	0,34
2	0,92
3	1,50
4	2,56
Varken vänster eller höger 5	19,92
6	24,95
7	28,30
8	14,09
9	3,63
Höger 10	3,20
Total	100,00

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen var 'I politiken talar man ibland om vänster och höger. Var skulle du placera partierna på en skala mellan 0 och 10 där 0 står för vänster och 10 står för höger?'. Svartalternativen var 0 'Vänster' till 10 'Höger'. n = 8198. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Tabell A4 Uppfattning om Liberalernas flyktingmottagande 2022 (andel av väljarna)

	Andel
Restriktiva 0	2,62
1	2,87
2	10,37
3	15,74
4	14,87
5	23,68
6	10,35
7	8,79
8	5,74
9	2,06
Generösa 10	2,90
Total	100,00

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen var 'På den här skalan vill vi att du placerar de olika partierna efter hur du uppfattar deras inställning till hur många flyktingar Sverige bör ta emot.'. Svartalternativen var elva stycken och gick från 0 'Vi bör vara restriktiva när det gäller hur många flyktingar vi tar emot i Sverige' till 10 'Vi bör vara generösa när det gäller hur många flyktingar vi tar emot i Sverige'. n = 3040. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Tabell A5 Uppfattning om Liberalernas profilfrågor 2022 (andel av väljarna)

	Andel
Kultur och fritid	0,08
Bostäder	0,00
Infrastruktur	0,18
Jordbruk och naturbruk	0,00
Energi	8,69
Miljö och klimat	0,28
Brottsbekämpning	9,07
Jämställdhet	0,00
Integration/Immigration	6,41
Ekonomi	0,36
Näringsliv	0,41
Utrikespolitik	0,77
EU	0,15
Försvar	0,81
Skatter	0,82
Arbetsmarknad	0,16
Sjukvård	2,24
Pensioner	0,08
Sociala frågor	0,45
Familjepolitik	1,08
Utbildning	51,82

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen var 'Inför årets val tog partierna upp olika saker som de tyckte var viktiga. Kan du säga vilka saker som de olika partierna lade särskild tonvikt vid inför årets val? Ange högst tre saker för varje parti.' n = 1 678. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Tabell A6 Uppfattning om Liberalernas politik 2022 (bra/dålig) (andel av väljarna)

	Bra politik Andel	Dålig politik Andel
Äldreomsorg	3,28	2,17
Bostäder	2,92	2,36
Svensk ekonomi	5,19	2,87
Energi	4,01	2,34
Migration	5,09	3,65
Företag	4,35	1,59
Försvar	3,76	1,56
Glesbygd	1,91	2,14
Jämställdhet	5,20	1,38
Brottsbekämpning	4,63	2,92
Miljö och klimat	4,20	3,63
Pensioner	2,12	1,92
Sjukvård	5,45	4,04
Skatter	4,43	2,95
Social trygghet	3,86	1,84
Sysselsättning	5,46	3,20
Utbildning	18,53	5,73
Utrikespolitik	2,89	1,40

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen var 'Vilka partier tycker du har en bra politik och vilka partier tycker du har en dålig politik på följande områden?' följt av sexton olika områden. n = 1 250 – 4 240 (beroende på område). Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Tabell A7 Liberalernas väljare 2022 – Demografi

		Partiets väljare	Samtliga väljare	Differens
Kön	Man	50,00	50,70	-0,70
	Kvinna	50,00	49,30	+0,70
Ålder	18–22 år	3,16	3,18	-0,02
	23–30 år	7,51	6,34	+1,17
	31–40 år	12,85	11,94	+0,91
	41–50 år	18,18	14,24	+3,94
	51–60 år	17,98	18,26	-0,28
	61–70 år	16,21	19,94	-3,73
	71+ år	24,11	26,10	-1,99
Inkomst	Låg inkomst	10,39	19,54	-9,15
	Medellåg inkomst	17,65	22,97	-5,32
	Medelinkomst	14,71	17,28	-2,57
	Medelhög inkomst	28,43	22,77	+5,66
	Hög inkomst	28,82	17,45	+11,37
Yrkesgrupp	Tjänsteman	74,69	56,10	+18,59
	Arbetare	16,87	33,62	-16,75
	Jordbrukare	0,21	0,83	-0,62
	Företagare	8,23	9,44	-1,21
Utbildning	Grundskola	4,35	13,43	-9,08
	Gymnasium	30,83	38,57	-7,74
	Universitet	64,82	48,01	+16,81
Bostadsområde	Ren landsbygd	9,60	14,57	-4,97
	Mindre tätort	14,97	19,55	-4,58
	Stad eller större tätort	50,86	49,09	+1,77
	Stockholm, Göteborg, Malmö	24,57	16,80	+7,77

Kommentar: Valundersökningen 2022. n = 486 – 558 (beroende på variabel). Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Tabell A8 Liberalernas väljare 2022 – Politiska faktorer

		Partiets väljare	Samtliga väljare	Differens
Politiskt intresse	Mycket intresserad	21,13	19,42	+1,71
	Ganska intresserad	50,09	52,47	-2,38
	Inte särskilt intresserad	27,32	25,75	+1,57
	Inte alls intresserad	1,46	2,36	-0,90
Förtroende för politiker	Mycket stort förtroende	2,18	2,47	-0,29
	Ganska stort förtroende	56,07	43,54	12,53
	Ganska litet förtroende	36,17	43,72	-7,55
	Mycket litet förtroende	5,58	10,28	-4,7
Kunskap om politik	Mycket goda	16,16	11,74	+4,42
	Ganska goda	56,84	60,85	-4,01
	Inte särskilt goda	25,48	24,89	+0,59
	Inte alls goda	1,52	2,52	-1,00
Vänster-Höger	0 Vänster	0,19	3,94	-3,75
	1	0,19	5,05	-4,86
	2	0,56	8,87	-8,31
	3	0,94	9,80	-8,86
	4	3,57	8,16	-4,59
	5	18,80	15,97	+2,83
	6	25,19	9,56	+15,63
	7	32,33	13,14	+19,19
	8	14,47	14,60	-0,13
	9	2,63	6,17	-3,54
	10 Höger	1,13	4,76	-3,63

Kommentar: Valundersökningen 2022. n = 412 – 549 (beroende på variabel). Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Tabell A9 Partianhängarskap bland Liberalernas väljare, 2022 (andelar)

	Andel
Stark anhängare till partiet	1,38
Svag anhängare till partiet	4,41
Ej anhängare	82,64
Svag anhängare till annat parti	5,79
Stark anhängare till annat parti	5,79

Kommentar: Valundersökningen 2022. n = 363 . Uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Tabell A10 Liberalernas väljare 2022 – Röstningsagerande

		Partiets väljare	Samtliga väljare	Differens
Tidpunkt för beslut	Sista veckan före valet	60,49	30,20	+30,29
	Under hösten/sommaren	27,79	26,59	+1,2
	Sedan länge	11,72	43,20	-31,48
Tidpunkt för röstning	Förtidsröstade – sista veckan	27,20	28,23	-1,03
	Förtidsröstade – tidigare	16,76	22,24	-5,48
	Röstade i vallokal	56,04	49,53	+6,51
Personröstade	Nej	81,69	78,02	+3,67
	Ja	18,31	21,98	-3,67

Kommentar: Valundersökningen 2022. n = 364 – 367 (beroende på variabel). Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Tabell A11 Liberalernas väljare 2022 – Skäl för partival

	Partiets väljare	Samtliga väljare	Differens
Egenintresse	12,04	19,85	-7,81
Partiledare	21,76	33,96	-12,2
Anhängare	8,02	11,02	-3,00
Bra politik	41,54	52,90	-11,36
Kompetens	47,15	50,69	-3,54
Ideologi	57,95	55,68	+2,27
Vana	3,12	14,86	-11,74
Bra kandidater	7,89	10,68	-2,79
Skött sig bra	14,14	32,78	-18,64
Bra program	44,79	55,86	-11,07
Önskeregierung	32,98	40,54	-7,56
Stort parti	5,41	24,32	-18,91
Litet parti	23,44	5,24	+18,20
Bra valkampanj	9,62	29,14	-19,52
Samarbetar bra	17,92	26,26	-8,34
Minskar inflytandet för ogillade partier	31,13	35,79	-4,66
Omgivning	1,15	3,28	-2,13
Minst dåligt	19,90	19,23	+0,67

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen var 'Hur viktiga var följande skäl för ditt val av parti?' med svarsalternativen 'Ett av de absolut viktigaste skälen', 'Ganska viktigt skäl', 'Inte särskilt viktigt skäl' samt 'Inte alls viktigt skäl'. I tabellen presenteras andelen som svarade 'Ett av de absolut viktigaste skälen'. n = 1001. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Tabell A12 Liberalernas väljare 2022 – Viktiga frågor för partival

	Partiets väljare	Samtliga väljare	Differens
Ekonomi	13,18	9,22	+3,96
Kultur och fritid	0,00	0,51	-0,51
Bostäder	0,68	1,20	-0,52
Infrastruktur	3,04	4,43	-1,39
Jordbruk och naturbruk	0,00	1,12	-1,12
Energi	26,35	19,84	+6,51
Miljö och klimat	21,96	23,08	-1,12
Lag och ordning	36,49	34,85	+1,64
Jämställdhet	0,00	0,04	-0,04
Integration/Immigration	21,28	29,11	-7,83
Skatter	4,73	5,75	-1,02
Näringsliv	2,36	1,01	+1,35
Utrikespolitik	6,76	6,05	+0,71
EU	0,34	0,36	-0,02
Ideologi	3,72	2,28	+1,44
Försvar	7,77	6,43	+1,34
Arbetsmarknad	3,72	2,91	+0,81
Sjukvård	31,76	37,00	-5,24
Pensioner	2,70	7,79	-5,09
Sociala frågor	1,69	4,90	-3,21
Familjepolitik	1,35	1,35	±0,00
Utbildning	40,88	24,57	+16,31

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen var 'Är det någon eller några frågor som är viktiga för dig när det gäller vilket parti du tänker rösta på i riksdagsvalet den 9 september? Vilken eller vilka frågor är det? Ange högst tre frågor'. n = 333. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Tabell A13 Liberala väljare 2022 – Framtida samhällen

	Partiets väljare	Samtliga väljare	Differens
Satsa på ett samhälle med mer privat företagsamhet och marknadsekonomi	33,83	23,92	+9,91
Satsa på ett socialistiskt samhälle	0,51	14,71	-14,2
Satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard	24,76	30,87	-6,11
Satsa på ett samhälle där kristna värden spelar en större roll	6,50	9,93	-3,43
Satsa på ett samhälle där homo-, bi- och transsexuellas rättigheter stärks	46,76	45,82	+0,94
Satsa på ett samhälle som slår vakt om traditionellt svenska värden	25,89	37,96	-12,07
Satsa på ett mångkulturellt samhälle med stor tolerans gentemot människor från andra länder med andra religioner och levnadssätt	22,28	24,08	-1,80
Satsa på ett samhälle med mer solidaritet och jämlikhet	35,18	49,99	-14,81
Satsa på ett samhälle som stärker familjens ställning	20,37	33,83	-13,46
Satsa på ett samhälle med mer internationell inriktning och mindre av gränser mellan folk och länder	25,37	25,40	-0,03
Satsa på ett samhälle med mer lag och ordning	56,00	58,86	-2,86
Satsa på ett samhälle där makt omfördelas från gruppen män till gruppen kvinnor	20,68	26,22	-5,54
Satsa på ett samhälle där mer resurser omfördelas från stadsbor till landsbygdsbor	18,92	30,25	-11,33
Satsa på ett samhälle där ideella organisationer och frivilliga insatser spelar en större roll	14,29	22,06	-7,77

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen var 'Nedan finns en lista med förslag på olika slags samhällen som en del människor anser att vi bör satsa på i framtiden i Sverige. Vad anser du om de olika förslagen?' med svarsalternativ från 0 'Mycket dåligt förslag' till 10 'Mycket bra förslag'. n = 101. Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdvaliderade.

Tabell A14 Liberalernas väljare 2022 – Politiska sakfrågor

	Partiets väljare	Samtliga väljare	Differens
Minska inkomstskillnaderna	45,72	61,64	-15,92
Avveckla kärnkraften på sikt	15,16	28,55	-13,39
Göra det lättare att säga upp anställda	35,86	24,00	+11,86
Minska stödet till public service	17,98	19,63	-1,65
Införa marknadshyror på nya hyresrätter	32,16	19,67	+12,49
Införa visitationszoner	46,23	51,28	-5,05
Sverige bör lämna EU	2,11	11,67	-9,56
Ta emot färre flyktingar	57,03	56,62	+0,41
Införa skolbetyg i ordning och uppförande	58,24	58,88	-0,64
Omfördela resurser från rika till fattiga kommuner	45,32	56,49	-11,17
Öka inslaget av personval	12,84	13,91	-1,07
Genomföra fler folkomröstningar	20,91	23,77	-2,86
Genomföra val vid olika tidpunkter	23,85	15,84	+8,01
Minska försvarsutgifterna	5,67	10,37	-4,70
Sverige bör söka medlemskap i Nato	83,69	65,98	+17,71
Sverige bör införa Euro	21,99	13,73	+8,26
Avskaffa RUT	7,80	16,16	-8,36
Avskaffa karensdagen	28,37	41,87	+13,50
Hårdare fängelsestraff	77,09	73,24	+3,85
Ökad frihandel	71,17	53,03	+18,14
Sälja statliga bolag	18,18	9,42	+8,76
Begränsa rätten till abort	1,80	5,19	-3,39
Införa tidigare betyg	38,39	29,71	+8,68
Ingen vinstutdelning i vård, skola, omsorg	57,50	68,21	-10,71
Förbjuda pornografi	33,03	40,95	-7,92
Legalisera cannabis	16,51	11,66	+4,85
Öka stödet till glesbygden	57,50	66,98	-9,48
Mer föräldraledighet åt papporna	18,81	23,41	-4,60
Öka arbetskraftsinvandringen	29,95	21,29	+8,66
Införa språktest	68,81	67,81	+1,00
Könskvotering i stat och kommun	4,67	16,17	-11,50
Öka stödet till invandrare	0,00	4,74	-4,74
Minska offentliga sektorn	32,81	25,36	+7,45
Minska sociala bidragen	59,28	44,20	+15,08
Mer privat sjukvård	23,09	17,01	+6,08
Införa 6-timmars arbetsdag	15,74	35,14	-19,40
Minska det svenska biståndet	22,84	32,89	-10,05
Sänka skatterna	55,45	46,50	+8,95
Höja skatten på bensin	9,37	11,64	-2,27
Höja A-kassan	12,94	31,35	-18,41
Förbjud tiggeri	57,29	56,62	+0,67
Stoppa privatbilismen i innerstäder	13,64	22,91	-9,27

Kommentar: Valundersökningen 2022. Frågeformuleringen var 'Vilken är din åsikt om följande förslag?' med svarsalternativen 'Mycket bra förslag', 'Ganska bra förslag', 'Varken bra eller dåligt förslag', 'Ganska dåligt förslag' samt 'Mycket dåligt förslag'. I tabellen presenteras andelen som svarat 'Ganska bra förslag' eller 'Mycket bra förslag'. n = 57 – 495 (beroende på sakfråga). Data är viktade baserade på partival och uppgifter om valdeltagande är röstlängdsvaliderade.

Referenser

- Ahlbom, J., & Karlsson, R. (2023). *Könsskillnader bland svenska väljare 1921-2022* (2023:9; Valforskningsprogrammets rapportserie). Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.
- Bäckstedt, F. (2023). *Väljarnas viktigaste skäl för röstning 1988-2022* (2023:7; Valforskningsprogrammets rapportserie). Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.
- Cederholm Lager, A., & Karlsson, R. (2024). *Könsskillnader bland svenska väljare i Europaparlamentsvalet 2024* (2024:7; Valforskningsprogrammets rapportserie). Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.
- Cederholm Lager, A., Karlsson, R., Lindskog, H., & Oscarsson, H. (2022). *Partiledarskiftet i Sverige 1967-2022* (2022:2; Valforskningsprogrammets rapportserie). Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.
- Holmberg, S. (1981). *Svenska Väljare*. Stockholm: Publica/Liber Förlag.
- Hooghe, L., & Marks, G. (2018). Cleavage theory meets Europe's crises: Lipset, Rokkan, and the transnational cleavage. *Journal of European public policy*, 25(1), 109-135.
- Jönsson, E., & Theorin, N. (2022). *Väljarnas uppfattning om partiernas profilfrågor 2010-2018* (2022:3; Valforskningsprogrammets rapportserie). Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.
- Karlsson, R., & Cederholm Lager, A. (2023). *Valundersökningen 2022: Teknisk rapport*. Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.
- Leiter, D., Clark, A. K., & Clark, M. (2019). Winners and losers reconsidered: party support, character valence, and satisfaction with democracy. *European Political Science Review*, 11(3), 285-300.
- Oscarsson, Henrik (2019). *Partierna: Det nya landskapet*. Stockholm, Riksbankens jubileumsfond.
- Oscarsson, H., Bäckstedt, F., Cederholm Lager, A., Karlsson, R., & Solevid, M. (2024). *Väljarna och valet 2022*. Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.
- Oscarsson, H., & Holmberg, Sören. (2016). *Svenska väljare* (Upplaga 1:1). Wolters Kluwer.
- Oscarsson, H., & Oskarson, M. (2019). Sequential vote choice: Applying a consideration set model of heterogeneous decision processes. *Electoral Studies*, 57, 275-283.

- Oscarsson, H., & Rapeli, L. (2018). Citizens and political sophistication. In *Oxford Research Encyclopedia of Politics*.
- Oscarsson, H., & Svensson, R. (2020). *Partiernas vänster-högerpositioner 1979-2019* (2020:6; Valforskningsprogrammets rapportserie). Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.
- Pederby, T. (2020). *Väljarnas bedömningar av partiernas politik 1979-2018* (2020:13; Valforskningsprogrammets rapportserie). Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.
- Stubager, R. (2018). What is Issue Ownership and How Should We Measure It? *Political Behavior*, 40(2), 345–370. <https://doi.org/10.1007/s11109-017-9403-y>

Valforskningsprogrammet finns vid Statsvetenskapliga institutionen i Göteborg. Sedan tidigt 1950-tal ägnar vi oss hängivet åt empiriska studier av opinionsbildning, val och väljarbeteende och av tillståndet och utvecklingen av den svenska representativa demokratin.

Syftet med forskningen är bland annat att förklara varför väljare röstar som de gör och varför val slutar som de gör. Vi spårar och följer trender i svensk valdemokrati och gör jämförelser med utvecklingen i andra länder.

Professor Henrik Ekengren Oscarsson leder Valforskningsprogrammet.

